

DOMOLJUB

Glasilo Jugoslovanske Kmetске Zveze
z mesečno prilogo „Občinska uprava“.

Izhaja vsako sredo ob 5. uri zjutraj. — Cena mu je 12 Din. za pol leta.
Za inozemstvo 26 Din. za pol leta.
Posamezne številke se prodajajo po 1 Din.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica — Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Na Kraniskem

 je naša skrinjica

PRVA

Na Štajerskem

je naša skrinjica

DRUGA.

Centralistično žrelo z druge strani.

Dosedaj smo sicer obširno, toda nikakor še izčrpno opisavali ogromno škodo, ki nam jo prizadeva centralizem s tem, da potom davkov, carine, taks itd. čez mero izmzgava vse prečanske pokrajine in v prvi vrsti našo Slovenijo. Našteli smo že milijarde, ki jih je Slovenija plačala v Belgrad, od katerih pa niti toliko in toliko nazaj, da bi vzdržala svoje najpotrebnejše ustanove. Naše bolnice so komaj še senca nekdanjih dobro oskrbovanih bolnic, kolo se zapirajo, univerza je na tem, da izdihne, ceste razpadajo, pošta vedno bolj omejuje svoje omrežje, kmetijski zavodi se opuščajo (žrebčarna na Selu, žebetišče na Brdu), vse drugo pa životari in hira kot ječun bolnik in čaka žalostne smrti. Samo na davkih je Slovenija že leta 1921 vsak dan dva milijona kron več plačala v Belgrad, kot je prejela. Kje pa so potem ogromne škode, ki jih imajo privatniki radi nemarnosti, brezobzirnosti in brezvestnosti belgrajske centralistične uprave?

To pa ni edina stran centralističnega žrela.

Poglejmo še drugo!

Ko bi Slovenci hranili prvotno avtonomijo, ki smo si jo Slovenci pod vodstvom prve narodne vlade (v kateri je imela večino SLS) ustvarili — ali pa če bi jo dobili

vsaj takrat, ko se je delala ustava, koliko koristnih ustanov bi danes Slovenci že imeli, ki jih sedaj še nimamo in jih ne bomo pod centralizmom nikdar imeli.

Mislimo samo na kmetijstvo!

Kdo dvomi še danes o koristi in potrebi vseh vrst kmetijskih šol, ki so nam potrebne kot ribi voda? Živimo v državi, v kateri slovenski kmetje v sedanjem stanju nikakor ne moremo konkurirati s slavonskim in banaškim kmetom. Pri nas je pridelovanje veliko dražje kot v Slavoniji ali Banatu. Zato je naloga našega kmeta, da dobiva iz zemlje to, kar se najbolj izplača in sicer v največji meri, ki je mogoča. Zakaj z umnim pridelovanjem se da iz naše zemlje skoro še enkrat toliko iztisniti, kot v resnici dobimo.

Za vse to pa je treba praktičnega znanja, temeljite kmetijske izobrazbe, s katero so tudi rajhovski nemški kmetje dosegli na svoji zemlji uspehe, za kakršne jih mi lahko stokrat zavidamo.

Brez vseh vrst kmetijskih šol pa to ne gre in nikdar šlo ne bo.

Kje jih imamo danes? Ni sluha ne duha, dasi jih je Pucelj obljuboval kot mati otrokom Miklavža.

In tako gredo radi premajhne strokovne izobrazbe milijoni in milijarde v zrak, ki jih ne dobimo, ker jih ne znamo in ne moremo pridobiti.

In tega je kriv centralizem in samo centralizem, ki samo izžema iz nas, ne da nam pa ničesar.

Slovenska avtonomija pa bi znala s slovenskim denarjem ustanovljati vse vrste kmetijskih šol, ki bi nam tekom desetletij začele prinašati milijone.

Slovenski kmet bo moral dalje gledati, da se bo vrgel na tiste stroke, ki so danes docela zanemarjene, ki bi mu pa nesle lepe denarje, ko bi bila stroka dovolj uveljavljena. Toliko bolj se bo treba slovenskemu kmetu z vnemo in s primernim znanjem lotiti stranskih kmetijskih strok, kolikor manj bo tudi ob najumnejšem obdelovanju zemlje mogel konkurirati s slavonskim in banaškim kmetom.

Tu v prvi vrsti mislimo na živinorejo, mlekarstvo, sadjerejo, peruninarstvo.

Vse to so stroke, ki bodo slovenskega kmeta lahko visoko dvigale nad njegovega južnega tovariša, danes pa so docela zanemarjene — vsaj nekatere.

Kako je pred vojsko začela cveteti živinoreja, v kateri bo v gotovem oziru slovenski kmet kot planinec vedno prvačil in bo v njej imel glavne dohodke, če bo ostal na višku. To pa je brez skupnega dela in brez državne pomoči in nekega državnega vodstva nemogoče. Vsled tega tudi v fem oziru našem kmetu centralizem žre milijone in milijarde izpod ust.

Slovenska avtonomna, iz ljudstva izbrana vlada bi znala to važno stvar v roke vzeti. Tako pa samo propad in propad povsod.

Isto velja o sadjarstvu — morda najbolj zanemarjena kmetijska stroka v Sloveniji! Požrtvovalni trudi posameznih Hume,

kov so v tem oziru kaplja v morje, če oblast niti s prstom ne zgane, da bi skušala pri tej stroki našemu kmetu pokazati ta bogat vir kmetijskih dohodkov. Seveda brez smotrenega, urejenega in vztrajnega pouka tu ne gre in to more samo država.

Centralizem za to nima smisla.

Centralizem ima smisel za žepa belgrajske porodice, za volivne krave, kvečjemu še za moderno zidane belgrajske ulice in milijardne vojaške kredite. Za tem pa se vsak smisel in čut za ljudske potrebe prav posebno še za slovenske ljudske zahteve, neha.

Avtonomija pa ima svoje lastne, iz ljudstva izvoljene poslance v Ljubljani, ti poslanci delajo postave, v prvi vrsti gospodarske;

avtonomija ima svojo iz ljudstva izvoljeno in ljudstvu odgovorno vlado, ki mora te postave izvrševati;

avtonomija ima svojo kaso, iz katere podpira in omogočuje izvrševanje ljudstvu koristnih postav.

Tako pa smo po krivdi centralizma izgubili že toliko časa, in s tem časom toliko denarja!

Namesto da bi nam avtonomija že dala lepo vrsto koristnih ustanov in postav, ki nam bi izboljševale naše gospodarsko stanje, se moramo za to avtonomijo šele boriti.

Namesto, da bi svojo zemljo že obdelovali in že pričakovali od nje sadov, se moramo zanjo šele vojskovati;

namesto da bi naš dom že gospodarsko in duševno koristil, se moramo zanj šele pretepati.

Medtem pa propada zemlja, propada dom — — —

Kdo se ne bi ob tej misli z veliko grenkobo in žalostjo spominjal naših lastnih narodnih izdajic, ki so nam v Belgradu prodali naš dom in našo zemljo, da zdaj vse propada, namesto da bi vse napredovalo, cvetelo in rodilo sadove?!

Toda boj je potreben. Ne more nam donášati dom nobene koristi in zemlja nobenega sadu, dokler doma nimamo in ne zemlje.

18. marca je prva bitka. Naj bo prva zmaga!

In potem daj Bog, da bi kmalu sledila druga in tretja in zadnja!

Živela avtonomna Slovenija!

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Ljudska posojilnica

v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 6 (tik na frančiškansko cerkvijo)

obrestuje hranilne vloge in vloge v tekočem računu po

5%

brez odbitka rentnega in invalidnega davka.

Ljudska posojilnica v Ljubljani je največja slovenska posojilnica. Koncem decembra 1921 je imela nad 100 milijonov kron hranilnih vlog in nad 1.100.000 — kron rezervnih skladov. — Posojila se dovoljujejo na osebni kredit (proti menici), na hipoteke in v tekočem računu.

2

Zopet 170 slovenskih milijonov v žrelo centralizma.

Vsak dan prihajajo za Slovenijo Jobove vesti. Danzadnem zahteva centralizem novih težkih žrtev od Slovenije. Vsak dan izgublja Slovenija milijone v korist kapitalističnim bankam ali belgrajskim verižnikom.

Zadnjič smo poročali, da je po avstrijsko-jugoslovanski pogodbi izgubila Slovenija na korist Avstrije 60 milijonov kron zato, da se bodo velesrbski verižniki okoristili v Bosni v škodo Avstrije.

Danes pa zopet nov udarec. Po prevratu je ostalo mnogo hranilnic in posojilnic, ki so imele svoj denar naložen v združnih zvezah v Ljubljani in Celju, v Italiji. Italija je sicer ves avstrijski denar zamenjala, da je dala za vsakih avstrijskih 100 kron svojih 60 lir, toda denarja, ki je bil naložen v Jugoslaviji, ni pustila čez mejo. Čakalo se je, da pride do pogajanj med obema državama. Ta pogajanja so prišla in naša vlada je izposlovala od italijanske 16 milijonov lir za naše denarne zavode, da s temi vrnejo hranilnicam in posojilnicam, ki so padle pod Italijo naložene svote.

Toda kaj se je zgodilo?

Vseh 16 milijonov lir sta dobili Jadranska in Kreditna banka, ki sta imeli v zasedenem ozemlju svoje podružnice — združne zveze pa — nič. Tako bodo oškodovane tiste hranilnice in posojilnice, ki so imele svoj denar v naših združnih zvezah, za približno 180 milijonov današnjih kron, ker naše združne zveze te svote ne bodo plačale, ker je nimajo.

Vsled te krivice, ki jo je zopet centralizem zadal Slovincem, se je dr. Korošec takoj odpeljal v Belgrad in pri zunanjem ministru najodločneje protestiral proti vnebovpijoči krivici, ki se je zopet zgodila Slovincem.

Zunanji minister je sicer obljubil, da bo izvršitev sklepa o 16 milijonih toliko časa zadržal, dokler ne pride v urad pomočnik ministra Nešić, ki je obolel in ki se bo pogajal z bankami. Vlada pa da se bo obenem potrudila, da dobi od Italije še 10 milijonov lir, ki se bodo razdelile med prizadete zadruge.

Naše kroglice.

pomenijo

avtonomijo. To se pravi 1. naš lastni slovenski deželni zbor s poslanci, ki bodo od ljudstva izvoljeni in ki bodo delali postave primerne in koristne za slovenskega kmeta, obrtnika, delavca in trgovca. 2. Našo lastno blagajno, v katero se stekajo vsi, slovenski davki. Ti davki naj se uporabljajo samo za gospodarske in kulturne potrebe Slovenije. Le en del naj se plača v Belgrad v kritje skupnih državnih stroškov. 3. Našo lastno vlado, od deželnega zbora imenovano in ljudstvu odgovorno. Vlada, ki bi ji ljudstvo po svojih zastopnikih v deželnem zboru izreklo nezaupanje, bi se morala takoj umakniti boljši.

Naše kroglice pomenijo

versko šolo. Katoliški stariši zahtevamo, da se naši otroci v šoli katoliško vzga-

jajo. Zato naj imajo starši odločilno pravico pri izbiranju šolskih vzgojiteljev svojih otrok, ker so odgovorni za svoje otroke Bogu in državi. Ne pustimo za nobeno ceno, da bi brezverski učitelji po šolah pohujševali naše otroke in vzgajali iz njih divjake nam v sramoto, državi v škodo.

Zato v nedeljo 18. marca ne bo ostal doma noben noben volivec, ki ima še kaj čuta za gospodarski in npravni preporod slovenskega ljudstva.

Kranjci mečejo kroglice v prvo skrinjico!

Štajerci mečejo kroglice v drugo skrinjico!

Kaj prinese 18. marec?

18. marec lahko prinese dvojno.

Prvič lahko prinese, da bo še za naprej centralizem izmzgaval gospodarsko in kulturno že izsesanega slovenskega ljudstva še nadaljnje milijarde, našega s težkimi žulji služenega premoženja. Že tekom teh štirih let so plačali Slovenci na stotine milijonov več, kot je zahtevala pravičnost, zanaprej bomo plačevali milijarde v žepa belgrajskih političnih in judovskih verižnikov.

18. marec lahko prinese, da bomo zanaprej izgubili še to, kar imamo: slovenski jezik, slovensko knjigo, slovensko šolo, slovensko kulturo. Nad nas pa bodo pošiljali velesrbske valpete, ki bodo tirjali od nas vedno večje desetine in vedno hujšo tlako. Tako nam radikalni listi že sedaj obetajo.

18. marec lahko prinese, da bodo celo po naših občinah postavili državne tajnike, ki bodo imeli oblast nad županom in občinskim odborom, plačevali pa ga bodo občinarji. Tak predlog že leži pripravljen v ministrskih miznicah.

18. marec nam lahko prinese težke okove in verige, v katere nas bo ukovala korumpirana in požrešna belgrajska porodica, ki je že v celi novejši srbski zgodovini Srbe izmzgavala tako, da so vedno ostali v revščini in pomanjkanju.

Drugič pa nam lahko prinese 18. marec prvi jez proti povodnji centralizma in porupecije. Prvi smrtni sunek izmzgavalcem Slovenije, prvo veliko oviro, da centralizem ne bo mogel izsesavati iz Slovenije še večjih milijard kot dosedaj.

18. marec nam lahko prinese, da centralizem ne bo nad nas pošiljal velesrbskih valpetov, ki bi nam nalagali hujšo tlako od sedanje in težja bremena od prejšnjih.

18. marec nam lahko prinese prvi dih resnične svobode, katero smo si priborili z Jugoslavijo, pa so nam jo prodali samostojneži in liberalci za judedežve groše belgrajskim Judom.

18. marec nam lahko prinese, da bomo vendar enkrat začeli upati, da postanemo gospodarji na lastni zemlji, ki smo jo skozi stoletja branili z lastno krvjo in jo tudi danes ne pustimo, da bi jo z našimi žulji izžemal — ne Srbi — temveč belgrajski verižniki.

18. marec nam lahko prinese veselo upanje, da bodo katoliški stariši lahko

kdaž tudi v šoli katoliško vzgajali svoje otroke ter tako zadostili svoji vesti, svojemu Bogu in svojemu narodu.

Ali smo lagali ali nismo?

Pred volitvami v ustavotvorno skupščino smo 3. novembra 1920 pisali v »Domoljubu« sledeče:

Centralizem nam je naložil neznosne davke, ki bodo slovenskega kmeta do gola ga slekli.

Centralizem vzdržuje carinski način, ki je dopustil, da so izginili milijoni narodnega premoženja.

Centralizem nam je naložil trinoško trošarino, ki je neznosno dvignila draginjo.

Centralizem daje potuho militarizmu, ki trpinči naše fante in može.

Centralizem daje vse pravice Belgradu, slovenskemu kmetu pa samo dolžnost.

Centralizem nam bo uvedel brezverske šole.

Centralizem hočejo liberalci in samostojneži (in Šusteršič, pristavljamo danes).

Dalje smo pisali 10. novembra 1920: »Samostojna kmetška stranka zagovarja centralizem.« 17. novembra smo pisali: »Samostojneži so zato, da se da največji vpliv v Sloveniji v roke belgrajskim svobodni-selnim ministrom.« Dne 24. nov. smo pisali, da so samostojneži dobili od dr. Žerjave 800.000 kron itd.

Takrat so samostojneži — kakor tudi danes — po vseh shodih in po »Kmetijskem listu« — na vse grlo kričali, kako »Domoljub« laže in nobena psovka jim ni bila pregrda, da je ne bi vrgli ti poštenjaki v »Domoljub«. »Domoljub« je po njihovem mnenju lagal, ko je opisoval vnebovpijoče krivice centralizma, lagal je, ko je poudarjal, da so samostojni podkupljeni od dr. Žerjave itd.

Danes vprašamo slovensko javnost in »Kmetijski list«:

Ali smo lagali ali nismo?

Preje kot v treh letih se je večinoma uradno izkazalo, da ste lagali vi, samostojneži.

Takrat ste s svojim kričanjem ljudi res precej prepirali, da »Domoljub« laže in so vam zaupali svoje glasove.

Za to svojo zmoto je Slovenija v teku treh let plačala že na stotine milijonov, vam samostojni voditelji, pa se je na ljudski račun dobro godilo.

Danes zopet »Domoljub« dviga svoj glas in resno svari pred slovenskimi laskarji — samostojneži, liberalci, Šusteršičjanci itd.

In zopet kričijo, da »Domoljub« laže. Dobro, slovenski kmet, če »Domoljub« laže, pojdi in voli samostojneže. Toda potem se ne pritožuj, če te bo Belgrad do gola slekel in te tepel s bičji, ki mu jih boš ti drago plačal!

Dr. Šusteršič v škripcih.

Mož je vendar enkrat s svojo predrznostjo naletel na človeka, ki mu je pošteno uro navil.

Stvar je takale:

Mi smo vedno povpraševali v »Domoljubu«, odkod dr. Šusteršič dobiva ogromne svote denarja za svoje časopise, ki jih brezplačno razmetava po Sloveniji kar na koše. To stane sto in stotisoče. »Slovenec« pa je prinesel iz Belgrada poročilo svojega poročevalca, da je dr. Šusteršič sklenil pogodbo s Pašičem, da razbije SLS. Pašič pa da vse plača.

Nato se je dr. Šusteršič močno razjezil in razpisal 100.000 kron tistemu, ki mu dokaže, da res prejema denar za svoje liste iz Belgrada. Ko nikogar ni bilo po nagrado, je mož udaril po mizi in zagromel: Obrekljivci, kje ste, pridite po denar!

In zgodilo se je, da je prišel. Franc Žužek, tajnik I. del. konsumnega društva v Ljubljani je pisal dr. Šusteršiču pismo: Jaz se potegujem za teh 100.000 kron in bom nastopil dokaz resnice. Toda zahtevam, da 100.000 kron založite pri sodišču, in sodišče naj razsodi, če se bo meni res posrečil dokaz resnice.

Pameten in edino resen predlog! Zakaj dr. Šusteršič ne bo nikdar priznal, če se tudi dokaz resnice posreči in ne bo hotel izročiti razpisane svote.

Toda, kaj se je zgodilo? Dr. Šusteršič je v »Ljudskem dnevniku« odgovoril, da naj Žužek nikar ne uganja predpustnih šal in da denarja ne založi.

Ljudje pa so ob tej dr. Šusteršičevi zajčji korajži še bolj začeli zmagovati z glavo in se vpraševati: odkod denar?

Samostojni kandidat Ažman v seznamu konfidentov.

Radovljica, 10. marca.

Sodnik dr. Prešeren je danes prišel razpravljati o tožbi, ki so jo vložili proti Mihaelu Iskre, posestniku v Hlebach pri Lescah, kandidat SKS Ivan Ažman iz Hraš, lovec Alojzij Langus iz Lesc in posestnik Ivan Cvar iz Lesc. Tožba navaja, da je Iskra 16. februarja letos Valentinu Resmanu v njegovi hiši rekel, da ima v rokah akt, da so bili tožniki med vojno avstrijski konfidenti.

Tožnike, kateri so bili navzoči pri razpravi, zastopa dr. Dobravec, g. Iskra pa zagovarja dr. Natlačen.

Izpoved gospoda Iskre.

Gospod Iskra je izjavil: Dne 16. februarja 1923 sem bil res pri posestniku Valentinu Resmanu, ker sem imel kupčijske opravke pri njem. Med drugimi razgovori sem tudi povedal, da imam v rokah akt, v katerem je vpisan Ažman kot avstrijski konfident. Resman se je zanimal, če je še kdo drugi med konfidenti vpisan. Povedal sem mu, da sta na listi konfidentov tudi Langus in Cvar navedena.

Kaj sta pričala g. Resman in njegova žena.

Priča g. Valentin Resman je pričal: Dne 16. februarja je prišel Iskra k meni na moj dom v Zapužah. V družinski sobi sva govorila najprej o zasebnih zadevah, nato mi je pripovedoval o Ažmanu, rekoč, da ima akt v rokah, da je bil med vojne konfident. Cela stvar me je zanimala in sem ga vprašal, če so tudi drugi konfidenti navedeni v aktu. Bolj tiho mi je nato povedal, da sta tudi Langus in Cvar in še nekaj drugih. Vprašal sem ga nato, če smem o tem naprej povedati. Iskra mi je izjavil, da to lahko vsakemu naprej povem in da se lahko sklicujem na njega. Na moje vprašanje, če bo stvar objavil, je rekel, da se enkrat ne, ker namerava

poslati akt tajništvu SLS na razpolago. Sodnik priči: »Ali Vam je znan pojem konfident?« — Priča: »Pod besedo konfident razumem osebo, katere je bila tajno najeta, da je vladnim organom poročala o rebeh in o pogovorih, ki so takratni režim zanimali.« — Resmanova gospa je povedala, da je slišala, da je rekel g. Iskra njenemu možu, da je bil Ažman konfident.

Zastopnik g. Iskre nastopi dokaz resnice.

Zastopnik g. Iskre, dr. Natlačen je na to izjavil: »Nastopam dokaz resnice. Ivan Ažman je vpisan res na listi konfidentov. Lista se glasi: Verzeich-nis über die nach neuerlicher Musterung für die Durchführung von Sabotageakten geeignet befundenen Konfidenten.

Predlagam, da se pribavi od V. orožniške brigade v Ljubljani dopis orožniškega okrajnega poveljstva v Radovljici z dne 20. septembra 1915, ki nosi naslov: Res. M. — Aktivon Krain, Konfidenten. Ta dopis vsebuje rešitev povelja okrajnega orožniškega poveljstva v Ljubljani, št. 250 Res. M. od 11. septembra 1915. Ta dopis je bil odposlan od okrajnega orožniškega poveljstva v Radovljici v priloženem pismu orožniškemu poveljstvu v Ljubljani dne 21. sept. 1915. Dopisu pa je bila priložena konsignacija konfidentov. Pod zaporedno številko 5 te konsignacije se nahaja leta 1889. rojeni samaki posestniški sin in lovec iz Lesc št. 9 Alojzij Langus, pod zaporedno številko 6 leta 1852. rojeni oženjeni posestnik iz Lesc št. 47. Johann Zwar, pod zaporedno številko 7 pa leta 1889. rojeni, oženjeni posestnik iz Hraš št. 20 Johann Ažman. Izvirnik tega poročila in liste konfidentov se nahaja v arhivu V. orožniške brigade v Ljubljani.

Nadalje naj se pribavi od V. orožniške brigade v Ljubljani spis Dl Nro 284 Res. M., prezentiran 28. dec. 1915, zahteva naj se tudi dopolnilec konsignacije konfidentov, ki je bila temu spisu priložena, na katerih se nahajajo tudi imena vseh treh zasebnih obtožiteljev.

Predlagam nadalje zaščiteno bivanje orožni-ka g. Franca Mešiča, kateri je dotične konfidentske liste pisal, dalje zaščiteno bivanje pri Josipa Jurčiča, Martina Nedoga in Ivana Remca, bivših orožnikov v Radovljici o tem, da so bili zasebni obtožitelji vpisani v listo konfidentov s njihovo vednostjo, potem ko se jim je razločilo, kakšnim namenom ima njihova služba služiti.

Predlagam nadalje, da se pri pristojni, nadrejeni oblasti izposluje, da se imenovanje priče, kolikor bi morale izpovedovati o svojih službenih zadevah, odvežejo uradne molčečnosti.

Izvirnik poročila od 20. sept. 1915 ter zadevne konsignacije konfidentov bom predložil, ako bi se imenovano poročilo in poročilo priložena lista konfidentov od orožniškega poveljstva ne dobila.

Dr. Dobravec se protivi izvedbi teh dokazov. Predlaga pa, da se zaščiteno bivanje priči orožniški podporočnik Alojz Rovšek in bivši blejski stražmojster Rakušek o tem, da zasebni obtožitelji niso ničesar vedeli, da se nahajajo na listi konfidentov in da tudi niso opravljali nikake take službe, ki se pod konfidentstvom umeva.

Kaj pripovedujeta o konfidentstvu orožnika.

G. Alojzij Rovšek je bil ves čas vojne okrajni stražmojster v Radovljici. Zdaj je orožniški podporočnik v Trbovljah. Kot priča pravi, da mu je znano, da je bil Ivan Ažman na listi konfidentov. Pravi pa, da se je lista konfidentov sestavila po nalogu kornega poveljstva v sabotažne namene za

* Sabotažo izvršuje tisti, ki na katerikoli način (s rozanjem telefonskih žic, s pošilji itd.) ovirajo delovanje sovražnikov.

slučaj sovražnega vpada. Na posebno vprašanje priča pove, da je o teh stvareh z Ažmanom sam večkrat govoril in da je Ažman bil izrečno pripravljen orožništvu pri njegovem poslovanju pomagati. (Ivan Ažman nervozno ugovarja. Priča pa se proti njemu obrne in mu svojo izpoved ponovi v obraz.) Dalje izpoveduje priča, da je ves čas vojne z Ažmanom zelo mnogo in zaupno obdeval; zaupal mu je tudi kako je hodil okrog gotovih oseb v Ljubljani, da se je smazal, da mu ni bilo treba v vojake.

Priča Rakušek izpoveduje, da je bil med vojno stražmojster na Bledu. Dobil je od orožniške komande povelje, da zbere v svojem okolišu primerno število konfidentov in da predloži listo konfidentov. Sestavil je zahtevano listo, s ni nikogar vprašal, če je s tem zadovoljen. Listo je poslal v Ljubljano.

Na to razglasi sodnik dr. Prešeren sklep, da se razprava preloži, da se bodo izvedli predlagani dokazi.

Zaupnikom za zadnji teden pred volitvami.

1. V vsaki vasi skličite zvečer sestanek in pojasnajte način volitve.

2. Dopovejte ljudem, da vsak naš pristajača mora na volišče.

3. Nekateri volilni lokali bodo taki, da bo volivec v zadregi, od katere strani se začne skrinjice šteti in katera je prva. Zato naročite predstavniku, da takoj, ko bo volivna komisija postavila skrinjice, sporoči našim agitatorjem, na katerem mestu stoji prva skrinjica. Ne pozabite na to okolnost.

4. Predstavniki naše liste se morajo natančno ravnati po danih navodilih. Predsedniki volivnih komisij so večinoma naši politični nasprotniki. Zato morajo naši predstavniki v volivni komisiji strogo paziti na to, da si predsednik ne bo dovolil kakih samolastnosti. Pravice naše stranke in naših volivcev mora predstavnik brezobzirno braniti. Zahtevajte, da se vsaka nepravilnost vzame na zapisnik.

5. Sporočite nam, če ste v kaki občini prejeli premalo listkov »I. skrinjica, dr. Anton Korošec«. Koliko jih še potrebujete?

6. Ali vedo vsi volivci, kje je njihovo volišče?

7. Prosite župana naj na skrinjice nalepi velike številke.

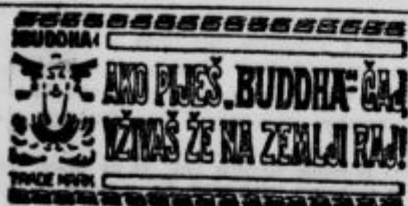
8. Preskrbite vozove za bolehe, ki ne morejo peš na volišče.

9. O agitaciji nasprotnikov zadnje dni nam brzojavno sporočajte.

10. Izid volitve nam sporočite telefonično ali brzojavno.

Tajništvo SLS

Ljubljana, Jugoslovanska tiskarna.

Volilne kroglice.

Kdo je napravil slovensko avtonomijo. Dr. Šusteršič, ki prepisuje iz prejšnjih letnikov Jutra, Kmetijskega lista in Domovine gnusne laži Joper SLS, je tudi vrgel v slovensko javnost laž, da je SLS napravila slovensko avtonomijo, ki smo jo imeli ob prevratu. Sijajno mu je na to odgovoril najverodostojnejša priča dr. Brejc na shodu v St. Vidu nad Ljubljano in katerega govor smo prinesli tudi v Domoljubu. Tam je dokazal, da je prva Narodna vlada Sloveniji dala najširšo avtonomijo, ki so jo potem s silo ravno sedanji najboljši dr. Šusteršičevi prijatelji v Belgradu zapravili.

Da se pa natočevalcem še bolj osveži spomin, navedimo oni odlomek iz spomenice Narodnega večja od 1. dec. 1918 v Zagrebu, kjer je rečeno: »V veljavi naj ostanejo pod kontrolo dosežani avtonomni in upravni organi, ki naj bodo odgovorni avtonomnemu predstavništvu.« Ta stavek je prišel v spomenico prav na zahtevo SLS.

Na to spomenico je došel od regenta naslednji odgovor: »Želje in nazore, ki ste mi jih izvolili izraziti, popolnoma sprejemamo jaz in moja vlada.«

Vlada, ki je dano besedo in zavezo končno veljavno pojedla, je bilo sestavljena iz radikalov, demokratov in samostojnežev, samih sedanjih dr. Šusteršičevih prijateljev.

»Slovenec nič ne zahteva. Slovenija je prenasršena svobodo in med Slovenci vlada zadovoljnost.« Tako je govoril slovenski liberelec dr. Kukovec dne 21. jan. 1922 v belgrajski zbornici in tako skušal pritožbe naših poslancev pred Srbi na laž postaviti. En mesec za tem je našteval dr. Gosar to »zadovoljstvo« in »svobodo« Slovencev: uradniške plače so v Srbiji večje kot v Sloveniji, srbijanski invalidi imajo večje podpore od naših, srbijanski študentje dobivajo v francoskih frankih, naši v strganih kronah, v Sloveniji gre na milijarde davkov, dočim Srbija le malo plačuje.

211 S in 87 K. V prvih desetih mesecih lanskega leta je prišlo neposrednega davka v Sloveniji na vsako glavo 211 K, v Srbiji in Crngori 87 K. Iz Slovenije se je iztirjalo več, kot je bilo predpisane, v Srbiji se je iztirjalo manj, kot je bilo predpisano.

400 milijonov vojnih posojil, ki odpadejo na slovenske reveže, je centralizem požrl. Ni obresti, ni denarja.

Zaprto bo, kdo bo dvomil, da se 20 % odtegljaj pri kolekovanju bankovcev ne bodo izplačali. Mi nismo dvomili ob tej Zervajovi grožnji, toda 29 % kljub dvakratnemu tozadevnemu zakonu ne dobimo.

Izstopili bomo iz vlade, ako vlada takoj ne izplača 20 % odtegljaj, so zavpili samostojneži lanske pomlad. Samostojneži pa so še celo leto sedeli v vladi, dokler jih ni Pašič brez odtegljaja ni vrgel ven. Slovenci bodo za to samostojno obljubo odtegnili 18. marca samostojnežem precej več kot 20 %.

3300 K nas stane vsak vojak na mesec. In kljub temu prihajajo domov strgani, ušvi, slabotni. In kakšna je hrana!

Našim fantom-vojakom s po garnizijah dobro godi, so govorili in pisali samostojni poslanci ravno takrat, ko so se naši poslanci ob najhujšem smotenju in viharju od

strani belgrajske zbornice neustrašeno potegovali za naše fante in dosegli veliko uspehov.

Letnik 1898 je bil poklican v vojaško službo, ko so bili na vladi samostojneži in bi lahko preprečili opoklic. Naši poslanci so po neprestanem posredovanju pri vojnem ministru dosegli, da je bil letnik odpuščen in ko so posameznim vojaške oblasti delale sitnosti, so naši poslanci za vsakega posebej posredovali pri vojnem ministru, tako da so do novembra 1922 bili odpuščeni vsi.

Kdo je predlagal vojnega ministra Žečeviča pred sodišče, ko je vsled njegove nemarnosti umrlo 350 rekrutov, obolelo pa 5820? Poslanci SLS, ki vsled odpora vladnih strank sicer niso prodrl s predlogom, pač pa so dosegli, da si noben minister ne več drznil ob takih razlerah klicati rekrutov k vojakom.

Vpoklic rekrutov o božiču 1921 je zahteval več mrtvih in obolelih kot bitki pri Kumanovem, katere spomin smo lansko leto slovesno obhajali. Za to slavnost so se milijoni izmetali, za preostale ob Božiču 1921 umrlih ni bilo vinarja.

320 milijonov Din je dobil novembra meseca lanskega leta vojni minister za armado. V imenu Jugoslovanskega kluba je govoril poslanec dr. Šimrak, ki je povedal, da so naši poslanci sicer za to, da naši volaki dobe boljše obleko, boljše hrano in boljše stanovanje. Toda sedanji vladi ne moremo zaupati, da bo ta denar porabila za naše vojake. Samostojneži so kljub temu glasovali za te ogromne izdatke, katere bo moral plačati v razmeroa največji meri slovenski davkoplačevalec — od vojakov pa se nič ne sliši, da bi zato imeli boljše hrano in obleko.

Ali bomo imeli versko ali brezversko šolo? O tem bo odločala prihodnja narodna skupščina. Ali se bodo v šoli vzgajali divjaki in surovine brez vesti in poštenja, ali poštene fantje in verna dekleta, to bo odvisno od volivcev. Zato so te volitve tudi vestna zadeva, za katero bo moral vsakdo tudi pred Bogom dajati odgovor. Strašna moralna propalost na Francoskem in Ameriki je sad brezverske šole. Brezverska šola bo smrtni sunek za Slovence.

Vsaj nekaj. Ko se je sprejemala ustava, so naši poslanci vsaj nekaj vsilili vanjo. 1. Pri agrarni reformi ima nekaj gozda dobiti tudi mali kmet. 2. Ljudska šola naj se izpremeni, da bo naš kmetijski otrok v njej dobil ljubezen do kmetijskega stanu in svoje zemlje. 3. Nadaljevalni kmetijski tečaj naj se uvede povsod, ker kmetijske šole pri nas malemu kmetu sploh niso dostopne. 4. Domača obrt na kmetih naj se podpira. 5. Pri razdelitvi davkov naj se varuje mali kmet. 6. Zavarovanje zoper nezgode, točo in živin-ske boleznij naj se uvede ter s tem zavaruje mali kmet pred najhujšimi nesrečami.

Centralizem pa niti teh skromnih zahtev, ki so jih naši poslanci s silo vrnili v ustavo ni izpeljal in jih ne bo.

Kdor uporablja

GAZELA - milo,

štedi perilo in novci!

Pred skrinjicami na volišču.

NEDELJA TIHA — GLASEN DAN
VOLIVNI BOJ DIVJA ČEZ PLAN.
PRED PRVO SKRINJICO STOJIM,
V DESNICI KROGLICO DRŽIM.

«ZAVEDNI KRANJEC, TA JE
PRAVA!»
POSEPETA MI PAMET ZDRAVA.
POSLUŠNO PEST SE MI ODPRE. —
«ZE PRAVI!» POHVALI ME SRCE.

A kaj bom «samostojni» dal,
če kroglico sem že oddal? —
Kdor mož je, ne pa cigo migo,
bo v drugo jim potisnil — figo.

In Šušteršiču — prazno pest
kot vsakemu, ki je nezvest. —
Ej, kroglica pa ni igrača,
četudi Šušteršič te plača!

Četrta stranka — šviga švaga
(tako bi rekel Janez Zgaga),
brez cvetja je in brez sadu —
tej skrinjici ne dam glasu.

Na petem mestu — solnce žarko!
Žerjav lovi razbito barko. —
Za centralistični program
volilne kroglice ne dam.

No, kaj pa šesta? — Komunisti,
pod novo krinko vedno isti...
Če Pašić pride na krmilo,
dobijo brco za plačilo.

Se za nameček — radikale
so srbske banke nam poslane.
Nerad bi še njih suženj bil,
zato i teh ne bom volil.

Pri osmi — socialne stranke
lovijo revne v svoje zanke,
da zopet bi kak Kristan Tone
zaslužil čast in milijone...

Končano, bratje! — Pest odprem,
skriva le toliko povem:
volil sem vestno, sebi v prid
in mirno čakam na izid.

Volit gremo!

1. vprašanje: Kdo sme voliti?

Odgovor: Voliti sme vsak Jugoslovan,
ki je že 21 let star in je vpisan v volivni
imenik.

2. vprašanje: Kdaj bomo volili?

Odgovor: Dne 18. marca od 7. ure zju-
traj do 6. ure zvečer. Vsi zavedni možje
vedo glasovat predpoldne.

3. vprašanje: Ali bomo obveščeni, da
smemo voliti?

Odgovor: Ne! Nalena oblast ne obve-
sti volivca!

4. vprašanje: Ali dobimo volivne le-
gitimacije?

Odgovor: Ne! Volivnih legitimacij
sploh ni.

5. vprašanje: Kaj vzamemo s seboj
na volišče?

Odgovor: Pozor! Vzemite s seboj eno
osebno izkaznico. To je domovinski, kresni

ali poročni list; zadostuje tudi delavska ali
poselska knjižica, ali pa potni list ali urad-
na legitimacija, lovski ali orožni list, služ-
beni dekret, obrtni list ali diploma. Velja-
ven je vsak javni dokument ali potrdilo
županstva.

6. vprašanje: Kaj povemo volivni ko-
misiji?

Odgovor: Volivni komisiji povejte:
Ime, priimek in poklic.

7. vprašanje: Kako oddam svoj glas?
Odgovor: Vsak volivec dobi od komi-
sije eno kroglico. Član volivnega odbora
mu razkaže glasovalne skrinjice in ime-
nuje vse kandidatne listine. Vsaka
stranka ima svojo skrinjico. Slovenska
ljudska stranka ima na Kranjskem prvo
skrinjico, na Štajerskem pa drugo. Ta skr-
injica je označena z imenom dr. Anton Ko-
rošec Volivec vzame nato kroglico v desno
roko. Nato zapre roko in gre z njo v vse

skrinjice, kar jih je na volišču. Ko ima
roko v skrinjici Slovenske ljudske stranke,
roko odpre, da pade kroglica v skrinjico.
S tem ste oddali svoj glas stranki sloven-
skega ljudstva.

8. vprašanje: Ali je volitev tajna?

Odgovor: Iz vseh skrinjic potegnite za-
prto roko, tudi iz skrinjice Slovenske ljud-
ske stranke, četudi ste kroglico že oddali.
Nihče ne more vedeti, v katero skrinjico
ste spustili kroglico.

9. vprašanje: Ali sem dolžan voliti?

Odgovor: Dal Vsak krščanskomisleč
Jugoslovan je brezpogojno dolžan voliti.

10. vprašanje: Za kaj bom šel na vo-
lišče?

Odgovor: Za življenske pravice sloven-
skega kmeta, delavca in obrtnika! — Za
krščansko šolo in državo! — Za stranko
ljudstva, ki hoče porazit kapitalizem! Za
avtonomijo Slovenije! — Za revizijo ustave.

Gospodarski obzornik.

Gospodarska obvestila.

DENAR.

Vrednost tujega denarja.

Denar	5. marc.	8. marc.	9. marc.
	K v	K v	K v
ameriški dolarji (eden)	340	392	376
avstrijske krone (sto)	— 52	— —	— —
češkoslov. krone (ena)	— —	— —	11 40
angleški funti (eden)	— —	— —	— —
francoski franki (eden)	— —	24 40	— —
italijanske lire (ena)	17 —	18 80	19 10
bolgarski levi (eden)	— —	— —	— —
carski rublji (sto)	— —	— —	— —
nemške marke (sto)	— —	— —	— —
rumunski lei (eden)	1 80	— —	— —
švicarski franki (eden)	— —	— —	— —
poljske marke (sto)	— —	— —	— —
mažarske krone (sto)	11 60	12 80	— —

g Zamenjava denarja v izpraznjeni Dal-
maciji. Komisija finančnega ministrstva za
izmenjavo denarja v tretjem pasu Dalmaci-
je, ki so ga Italijani te dni izpraznili, je iz-
vršila potrebne priprave in se prične sedaj
zamenjava po določbah, ki so bile v veljavi
za prvi in drugi pas. Do vsote 100.000 kron
se bodo zamenjale 4 krone za 1 Din, nad
100.000 K pa 6 kron za 1 Din. Po računu
finančnega ministrstva bo znašala vsota za-
menjanega denarja 50 do 60 milijonov kron.

g Papirnatih bankovcev je v prometu v
Avstriji za 4016 milijard avstr. kron.

g Papirnatih bankovcev v Nemčiji je v
prometu za 3124 milijard mark.

CENE.

g Žitni trg. Novi Sad 6. marca: Pšenica bačka
442.50; ječmen bački 300; kuruza bačka 235 ro 245;
otrobi 185. — Zagreb 7. marca: Postavno volvodin-
ska postaja stanejo: Pšenica 437.50 do 455, kuruza

Nagradni razpis.

Katera p. ednost daje neda
„BERSON“ gumi napetnikov in
„BERSON“ gumi potplatov?

Velika obilnost katere uživa o nati gumi napetniki,
kakor tudi gumi potplati dala nam je povod, da za najboljšie
odgovore na gornje vprašanje raspisemo sledeće nagrade:

1. nagrada	2000 Dinara
2. nagrada	1000 Dinara
3. nagrada	500 Dinara
30 nagrad	100 Dinara
50 nagrad	50 Dinara

Odgovori se z točno naznako imena in točne adrese
pošiljalca nastavlja do 15. aprila t. l. na naslov:
BERSON Kautuk d. d. Zagreb. Vilsonov
trg št. 7.

Odgovore bode prosodil eden jury reklamnih strokovnja-
kov, a imena nagradjenih se bode naznala v dnevnikih.

BERSON Kautuk d. d. Zagreb,
Vilsonov trg 7.

čumena nova 240 do 275, bela umetno posušena 305 do 325, oboje od 275 do 305, oves 282.50 do 305, fižol 400 do 450, moka št. 0 675 do 700, št. 2 650 do 675, št. 4 625 do 650, za krmo 225 do 250, otrobi drobni 170 do 190, debeli 200 do 230. — Novi Sad, 8. februarja. Bačka pšenica 450, ječmen 315, oves 287.50, koruza, 235 do 250, moka št. 00 650, št. 0 646, otrobi brez vreč po 125.50. — Maribor. Pšenica 450 ro 500; rž 400; ječmen 400; oves 35.0; nova koruza 400; beli fižol 400 do 500; moka št. 0 750 do 800; moka za krmo 625; otrobi 275; seno 225; slama 175.

Cakovec. Pšenica 462.50 do 512.50; rž 400 do 415; ječmen 357.50 do 375; oves 331.25 do 350; nova koruza 312.50 do 362.50; stara koruza 375; beli fižol 437.50 do 450; pisani fižol 437.50 do 462.50; moka št. 0 720 do 740; otrobi 220.

Djakevo. Pšenica 412.50; rž 300; ječmen 300; oves 250; nova koruza 200; krompir 125; moka št. 0 725.

Nova Gradiška. Pšenica 425 do 450; rž 325; ječmen 275; oves 275; nova koruza 250 do 275; beli fižol 425 do 450; pisani fižol 400; moka št. 0 700; otrobi 175.

Vukovar. Pšenica 450; ječmen 300; oves 330; nova koruza 250 do 270; beli fižol 425; pisani fižol 400; moka št. 0 700; otrobi 175.

Virovitica. Pšenica 435 do 440; rž 350; ječmen 300; oves 290 do 295; nova koruza 250 do 260; beli fižol 400; pisani fižol 410; krompir 120; moka št. 0 moka za krmo 320; mekinje 200; seno 125.

Brod na Savi. Pšenica 400 ro 465; ječmen 325; oves 300; nova koruza 250 do 275; stara koruza 325; pisani fižol 425; beli fižol 425; moka št. 0 700; moka št. 2 625; moka št. 3 600; otrobi 150 do 200.

Cene so v dinarjih.

g. Podražite vsadkorja. Sladkorni sindikat naše države je sklenil zvisati cene za sipo na 21 Din 50 p in za sladkor v kockah pa na 23 Din za kg. Te cene veljajo za odljem v celih vagonih.

g. Trgovina s perutnino in jajci. Na domačih trgih so cene puranu 100 do 150 Din, kokošim 40 do 60 Din. V Italiji: par piščancev 7.50 do 8 lir, stare kokoši kg 8 do 8.50 lir; piščanci kg 10.50 do 11 lir, race 7.50 do 8 lir. — Jajca so se pocenila. Splošna cena je od 1.25 do 1.50 Din. V Bački stane jajce 1.10 Din, v Banatu 1 Din, v Sremu 1.10 Din, v Sloveniji 1.20 Din, v Srbiji 1 Din, v Bosni 95 par. — V Švici in sicer v Curihu stane zaboj jajc, v katerem je 1440 kosov: slovenskih 145, baških 125 do 133, banatskih 130 do 132, sremskih 134 do 136, srbskih 130 do 132, bosenskih 118 do 120, bolgarskih 135 do 140 švicarskih frankov. — Na Francoskem plačajo 1000 komadov jugoslovenskih jajc, postavljenih v Pariz povprečno 320 do 370 francoskih frankov.

g. Vinski trg. Položaj na vinskem trgu je neizpremenjen. Izvoza sploh ni nobenega. — V Dalmaciji so prodali pretekli mesec le par sto hl vina. Cena za navadna vina so od 120 do 130 K za stopinjo, za boljša vina okoli 150 K. Bela vina plačujejo z ozirom na kakovost od 125 do 140 K stopinjo. — Iz Hercegovine poročajo, da so boljša vina že skoro razprodana. — V Srbiji so cene vinu od 2 do 4 Din, na Hrvaškem 2 do 2 Din 50 par., a v Vrhu 1 Din 50 par. do 2 Din za liter. Povpraševanje po vinu je tudi v Srbiji zelo slabo.

ZIVINA.

g. Živinski trg. Na zadnji zagrebški sejem so prignali veliko živine. Od tujih kupcev je bilo mnogo Italijanov, ki so pa manj kupovali nego običajno. Cene za kg žive teže: voli II. vrste 10.50 do 12.25, III. vrste 7 do 8, bosanski voli II. vrste 8.50 do 9.50, III. vrste 4.50 do 7.50, krave domače II. vrste 9 do 10.75, III. vrste 4 do 6.50, mlada ži-

vina 9 do 9.50, teleta I. vrste 13.50 do 15, II. vrste 12 do 13, svinje I. vrste 25 do 26.75, II. vrste 21.75 do 23.75, III. vrste 13.75 do 20.50. Seno se je tržilo po 175 do 200, detelja 825, slama 125 do 137.50 za 100 kg. Cene v dinarjih.

DAVKI.

g. Davčna bremena drugod in pri nas. Angieski zakladni kancler je v parlamentu primerjal davčna bremena v Angiji, Franciji in združenim državah. Povečal je, da odpade v Angiji na vsako glavo prebivalstva 10 franc. frankov direktnih in 6.20 ir. indirektnih davkov, v Franciji 9.40 franka direktnih in 7.15 franka indirektnih davkov, v Združenih državah 2.17 direktnih in 2.13 franka indirektnih davkov. V naši srecni državi pa je l. 1921. odpadlo na vsakega državljanca 70.48 dinarja ali po sedanjem kurzu 12 franc. frankov davkov, v čemer pa niso vse tete ne monopolne pristojbine, ne carina ne več drugih indirektnih davkov, ki tvorijo pri nas pretežno večino državnih dohodkov.

IZVOZ IN UVOZ.

g. Zastajanje izvoza. Zboljšanje našega denarja za povzroca zastajanje izvoza. Tako je prenehalo med drugim povprasevanje po semenskem krompirju v Sloveniji, ki je imel dobre izglede za izvoz. V venčin množinah pa še gre iz naše države zlasti iz Hrvatske perutnina, ki se izvaža preko Nakeka in Italije največ v Francijo.

g. Nasa trgovina z Albanijo je po ukinjenju nevtralnega pasu proti Albaniji znatno ozivelca. Zlasti Bitolj in Prizren živahno trgujeta z Albanijo. Trgovska zbornica v Skuplju zahteva, da se zaključi z Albanijo trgovska pogodba. Uvažalo bi se surovine iz Albanije, a izvažalo tja iz naše države kolonialno blago. Škoda le, da so prometne zveze med obema državama slabe.

PROMET.

g. Železniška konferenca v Ljubljani. Dne 15. marca se sestane v Ljubljani posebna mednarodna železniška konferenca, ki ima nalogo določiti letni vozni red na železnicah. Konference so udeleženi železniški strokovnjaki iz Jugoslavije, Italije, Avstrije in Bavarske. Za Avstrijo prispe na konferenco zastopstvo državnih železnic iz Beljaka in Grada.

RAZNO.

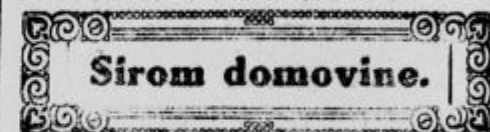
g. Kredit poljedelskemu ministru je dovoljen v znesku 200 tisoč Din za podpiranje ribarstva v Dalmaciji. Ta denar dobi Zadruga zveza v Splitu.

g. Jugoslovansko skladišče vina na Češkoslovaškem. Češki listi poročajo, da se ustanovi na Češkoslovaškem stalno skladišče jugoslovenskih vin.

g. Osnovanje Glavne kreditne zadruge. Iz Beograda poročajo, da se je Glavni združni savez v Beogradu odločil, da namesto Glavne kreditne banke osnuje Glavno kreditno zadruge. Osnovanje se bo izvedlo ob priliki sestanka upravnega odbora, ki se vrši koncem tega meseca. S tem bi dobilo celokupno naše združništvo svoje denarno središče.

g. Bakteriološki zavod v Križevcih na Hrvaškem. V Križevcih je že dolgo obstojal

bakteriološki zavod; sedaj je pokrajinska uprava v Zagrebu razširila delokrog tega zavoda in osnovala na njem poseben oddelek za proizvodnjo živalskih cepiv (seruma). Serološki oddelek je prevzel nalogo, da preskrbi našim živinorejcem dobro in ceno cepivo in serum proti nalezljivim boleznim živine in pomaga s tem pri razširjanju cepiljenja proti boleznim. Kakor smo izvedeli, je omenjeni zavod dovršil vse priprave in začel izdajati svoja cepiva in serume in sicer po zelo nizkih cenah. Zavod deluje pod vodstvom izvrstnega strokovnjaka (dr. Hubbauerja), ki skuša s nizkimi cenami in dobrim cepivom znižati cene tem proizvodom tudi drugim zavodom, zato so cene enake samo polovici cene drugih sličnih privatnih zavodov. Pričakujemo, da bo zavod storil svojo dolžnost v vsakem oziru in da bo na ta način vsako leto rešil mnogo gospodarjev pred ogromnimi škodami in izgubami pri živini. V glavnem proizvaja zavod cepivo in serum proti vsem kužnim boleznim (svinjska rdečica, kurja kolera itd.). Vsakemu živinorejcu priporočamo, da si da nabaviti serume in cepiva od gornjega zavoda. Izdajajo se pa na naročila živinodržavnikov, katerim ta zavod toplo priporočamo.

IZ BOHINJA.

Sedaj, ko so pred vratmi volitve narodnih poslancev, tudi v Bohinju znano ceniti važnost tega trenutka. Naj se sedaj bje neizprosno boj za zakonodajno samoupravo Slovenije, v kateri edini je naša gospodarska rešitev in za katero se bori celotna naša slovenska ljudska stranka. Zato pa politiki Bohinjski smatrajo za sramoto to, ker hodijo razni ministri v Bohinjski beračiti za volilne kroglice za svoje korumpirane stranke, ker danes vsak zaveden volilec v Bohinju ve, da bi ti ministri, ako bi imeli po volitvah še v rokah moč, gospodarsko vae delavne stanove uničili, kakor so s svojim dosedanjim delom pokazali, da znajo samo za svoje, ne pa za ljudske koristi delati. — V sredo 7. t. m. je prignala v Bohinjski skrb za ureditev bohinijskih planinskih pašnikov ministra Zupančiča. Namesto razgovora z bohinijskimi gospodarji o planinskih pašnikih je minister naredil politično pridigo. Ko so zbrani gospodarji videli, da g. minister ni resen, ker ne govori o tem, za kar je povabil gospodarje skupaj, so odšli v priprisanju, da ga v Bohinju ni človeka, kateri bi volil veselsrbsko centralistično stranko. Kar nam je minister Zupančič obljubil, ako ga volimo, to bomo mi dobili vse od zakonodajne pokrajinske skupščine, katere nam bo gotovo prej ali slej priborila Slovenska ljudska stranka, ker v tej skupščini bodo govorili sinovi slovenskega naroda, katerim je ureditev planin res pri srcu, ne pa samo volilne kroglice, kakor ministru Zupančiču in drugim ministrom dosedanje vlade v Beogradu, kateri so s svojim dosedanjim delom pokazali, da znajo slabo gospodariti in dobro za lastne koristi spekulirati. — V nedeljo je obiskal Bohinjski minister n. r. Pucelj. Na njegovih dveh shodih si opazil med ljudmi, kateri so iz radovednosti poslušali generala brez armade, da je samostojnežev zmiral manj in še ti so s svojim širokostnim generalom nezadovoljni. Ljudje so si mislili, škoda da mož toliko nepotrebnega govori, ker nam od večletnega njegovega paševanja in paševanja njegove stranke nima pokazati ničesar, kar bi se bilo naredilo v korist ljudstva. Iz obrazov potrpežljivih poslušalcev so je videlo, da se tudi Puceljova prošnja za volilne kroglice v Bohinju ne bo obnesla. — Vse to beračenje za volilne kroglice po Bohinju od strank, katere so nam splede bile centralizma in nakopičile breme davkov je dokaz, kako važne so volitve. Zato pa mora dne 18. marca vsak pristaš SLS voliti. Naj ne bo zaznamovan nobeden naš pristaš, kateri ne bi volil. Slujajo

aspeli shodi naše stranke v nedeljo dne 11. t. m. pri nas v Bohinju, na Bistrici, Srednji vasi in na Koprivniku jasen dokaz, da Bohinj ne zaostaja v boju za našo zakonodajno samoupravo za drugimi volili v Sloveniji. Naši govorniki Jan, Jalen in Avsenek so stvarno razložili našim volilem velik pomen in važnost teh volitev. Naše ljudstvo je po težkih skušnjah preteklosti spoznalo, kje so pravi prijatelji zatiranega ljudstva. Samostojni govorniki so lagali po svojih shodih izven Bohinja, da je Bohinj trdnjava samostojne stranke. Pa baho in za naš zavedni Bohinj sramotno laž v celi Sloveniji propadle samostojne stranke morajo Bohinje dne 18. t. m. sijajno ovreči. Zato pa morajo vsi volile v Bohinju dne 18. marca na volišče. Prva skrinjica je skrinjica Slovenske ljudske stranke, samo v tej stranki je obstoj in gospodarica in kurtarna rešitev cele Slovenije kakor tudi vsakega posameznega Slovenca. — Vsi v boj za našo novo pravdo — rano ob rami!

SV. ANA PRI TRZICU.

Preteklo nedeljo je bil tukaj v neki zasebni aisi volilni shod SLS, na katerega je prišlo do 30 možkih! Na shodu sta govorila g. Majeršič in Milavec iz Trzica. Shod je prav dobro uspel in pri sv. Ani lahko rečemo, da je odklenalo samostojnim in socialistom. Ogromna večina volilcev bo vrgla 18. marca kroglice v prvo skrinjico Dr. A. Korošca. Samostojni so nam obljubovali samostojnost, sedaj po 4 letih pa vidimo, kam smo prišli. Vsi bomo volili dr. Anton Korošca. Nihče naj ne ostane doma!

IZ RATEČ PRI SKOFJI LOKI.

Ko jo maham na soboto dne 17. februarja skozi Godeč, mi zadane na uho lepo ubrani, milodoneči jekleni novi zvonovi, katere so na Miklavževu nedeljo ob krasno okinani cerkvi blagoslovili domači g. župnik. — Ko pridem v Rateče, so vabili lepaki na shod SLS. Poroča g. poslanec Brodar. In udeležil sem se ga. Ob jako sijajni udeležbi nam je g. poslanec razložil sedanjí položaj Slovenije in stališče SLS. Može so mu pazno sledili. Hvala g. Brodarju! Volile, pokažite 18. marca vsi brez izjeme, da ste in hočete še biti verni katoliški Slovenci! Oddajte kroglice v prvo skrinjico; tam je vaše mesto in nikjer drugod. Spregledajte vendar še tistih par nasprotnikov, ki ste še ostali zakrknjeni. — Nadalje sem izvedel, da dobi župna cerkev v Ratečah dva nova zvona. Nad vse požrtvovalna cerkvena ključarja sta hodila od hiše do hiše in sta nabrala lepo svotico denarja, ker se je večina župnije dobro obnesla; le nekaj jih je, ki kar ne marajo vedeti, da so zvonovi v čast božjo in da bodo vabili zvonovi k službi božji celo župnijo. Zalostno bi bilo, da bi vse podružne cerkve imele zvonove, rateška pa bi imela samo enega. Zatorej Bog plačaj g. župniku, ključarjem, vsem darovalcem in vsem, ki so pripomogli, da bomo imeli zvonove. Ne bo Vam žal, saj bodo klicali k Bogu že Vas, ko Vas bodo polagali v črni grob. — Umrla je danes Marija Novine. Bila je krščanska žena in odločno našega mišljenja. Se zadnje dni je zahtevala odločno, da morajo vrniti šusteršičevega vsiljivca. Zene, storite tudi ve tako! Bolehala je pet let. Naj v miru počiva!

ST. JERNEJ NA DOLENJSKEM.

V soboto in nedeljo, 3. in 4. marca je Rajar zopet poskusil svojo srečo po naših vaseh. Okušať pa je moral grenak pečin. Ko je šel v soboto v spremstvu adjutanta in »ogleda« Vale-ja v Starovas dol, so mu vaščani med mlajama, ki še stojita od sprejema zvonov, našgali v loncu žerjavice kurjave perja v kadilo. Vale je ob prihodu brenil lonce, kadilo se je razmetalo po cesti, otroci so pa kričali: »Rajar se je razbil! V gostilni pri Piletiču so mu naši možje tako ugovarjali, da ni mogel ničesar pametnega povedati. — Popoldne se mu je pa na Vrhpolju še slabše godilo. Ugovori naših volilcev so bili tako hudi, da je gostilničar, samostojnej Kranjec jel ljudi kar ven poditi. Malo je manjkalo, da ni Rajar še kake po svojih samostojnih plečih dobil. V nedeljo nato se je imel vršiti v St. Jerneju velik shod samostojnih. Celo Ažman z Gorenjskega je prihitel na pomoč. In kaj je bilo? Pri Jušču se je nabralo samostojnejev in radovednejev

vsega skupaj 23. Največ sta še zalegla »ogleda« Vale in ata iz Ostroga. Saj je obeh tudi nekaj skupaj. — Kako drugače pa je bilo v istem času v društveni dvorani. Vsa dvorana nabitá polna samih mož in fantov. Kako je cela množica z zanimanjem sledila govornika kandidata Sušnika! Saj je šlo iz srca in v srca vseh. Hvaležni smo mu, zato bomo pa 18. marca vsi vrgli kroglice v prvo, dr. Koroščevo skrinjico. Če drugega ne dosežemo, bomo s tem pokazali dosedanjim demokrat-skim, radikalnim in samostojnim vladam, da Slovenci nismo naprodati in da se dobro zavedamo svoje narodnosti in vere, katere si ne damo vzeti nikdar! — V veliko zabavo pa je gotovo žerjavov kandidat raufenkerar Polovič. Ta kar siplje z denarjem, seve po gostilnah. Na Mihoviel se je že precej klobas pojedlo in spilo vina na njegov račun. Naši volilev pa pravijo, le dobro se imejmo, saj to veselje bo kvečjemu do 18. marca, potem pa srečno pot Polovič zopet z metlo v roki, mi bomo pa dali kroglice SLS, katere poslanci bodo delali v korist Slovencev, ne pa za lastni žep.

V SPOMINSKO KNJIGO SKS.

Tiste dni okrog Peplnice leta 1923 po Kr. je zadival na Samostojnem morju ljut orkan... In po morju je jadno plula težka oklopnica z mogočnimi jambori in še mogočnejšo zastavo z blestečim napisom »SKS« s poverljivo ji važno misljo, nabrati po bližnjih otočjih toliko samostojnih pristašev, da se 18. marca 1923 slovesno ukreca na otoku »VOLISCE« kot najmočnejša med tekmovalkami, nakar se bo trobojnica »SKS« slovesno inkralirala in ustoličala za vse vse večne čase kot vladarica kopnega in mokrega...

In sredi njenih nebotičnih sanj jo je objel vihar in jo z gigantsko brezobzirno močjo tresel na prod samostojnega pristašice »GOTNAVAS« — zbog lažje orientacije pripomnjeno: GOTNAVAS ob forumu NOVEGA MESTA —, kjer so mogočno ladjo skrupicali in oskrbovali dotlej najagilnejši možje.

Na klic prestrašenih mornarjev se pojavila iz kajute vodja-volikan in skille na periferiji »SMIHEL« veliki vojni posvet. In zbrala se je četvorica veleumov: nedosežni A-paša, trebušasti B-vezir, bogati M-emir in postrežljivi U-beg, očanci, ki vkljub mnogim odpadnikom še verno in častljivo zibljejo samostojno zibko. (Če kak prosvitljeni vinski bratec pri teh turških mogotcih pomenljivo položi prst na nos, češ, sej, če to ni Avsec-paša, Bon-vezir, Matko-emir in Udovč-bega, mu nečemo braniti in kratiti veselja nad filozofiranjem, mi vztrajamo pri A-paši, B-vezirju, M-emiru, U-begu in — basta. In povzdignil je glas A-paša: »Sanjal sem, da sem videl iz Krke vstajati sedem suhih krav — brezdvomno predhodnice slabih časov. — Nadalje sem sanjal, da sem videl pritlikaven nadlegovati Goljatovo vojsko... Sedaj ne sanjam, pač pa vem, da so je v sosednjem selu SMIHEL vkrcal vodja sovražnega plemena »SLS« kletega imena — SUŠNIK. Jutri baš zberuše s svojimi pripadniki v »STRANSKI VASI«. Idi, kuče-gazda B-vezir, vzemi za opredo 7 bojovnih ORJUNCEV ter konstatiraj v nasprotnikovem taboru njih moči in glej, da so ne vrneš prazne glave — ker... Govoril sem.« In že je brzela poslušna četica proti »STRANSKI VASI«, odkoder je kmalu nato že hitela glavnemu stanu cesarska depeša: »Prišli, videli, propadli.« Težke misli misli A-paša. — Pa pristopi z dvorilnim poklonom U-beg s prošnjo, da on reši obupni položaj. Na paševo dostojanstveno pokimanje odepalja pondeljko jutro proti SMIHEL, se vmesa med SLS-je v dvorani, a še predpoldne izjeclja pred pašem: »Premoč, izgubljen« in se vda nami tugi. Paša molči, — znak nemilosti.

Na Peplnico pa korači U-beg čez mostiček proti grmki šoli, v naglici izpuli konjička »pramax« iz obilnejše staje, poprosi pri ravnatelju za slugo-učenca in že cepeta po snežnih sledovih v zbirališče SLS na »POTOVRIL«, z nado, da vendar pada drobtinica raz bogatino meze, da jo prestruže in ponese sestrastni vojski. Prisopihavi na cilj, se ponižno stisne — zatajivši svoje dostojan-

stvo — v domači zapeček Cimermandičeve hiše, njemu vredni prestol, odpre usta in posluša, posluša, posluša... Ker mu pa obup ni dopuščal samo poslušati in mreti ob premoči bližnjega, bi mu njegova samostojna vnema kmalu naprtla par gorkih, da ni poslegla vnosa beseda in roka — U-beg bi rekel: »farija«. In videli so potovski hribi in smolenjske ravline U-bega na sramotnem, vrtolomnem begu. Bežal je in bežal ter pribežal k nogam pašee: »Izgubljen« še iztisne iz zapenjenih ust, to mu roče — nem obstane, in tako čaka armada SKS dušno in telesno izčrpana, da zasnita 18. marca 1923. »Osiveli bom do 18. marca vkljub temu, da gospodarstvo dobro nese« vzdihuje A-paša, sin vkljub temu, da vinotoč dobro molze« toži B-vezir, »in vkljub temu, da lesna trgovina in motorji dobro nese« mirna M-vezir, sin vkljub temu, da še mnogo slavnatih streh v smihelski fari curi, obupuje U-beg. In vse te tožbe izzvene v soglasnem refrenu: »Osiveli bomo, žalostna nam majka!«

Tako, amice »Domoljubi«, prerokujem Ti, da boš kmalu doživel čase, ko se bo peš »Memento« Samostojni stranki in čase, ko bo navihani Podgorec pristavil k običajni govorici, da je »Zagreb centrum trgovine, Belgrad centrum politike«: še sin smihelska fara s svojo Gotno vasjo centrum samostojne smrti.

To posmrtnico poklanja sušeni SKS velikodušno prošnjo, da sošee reši sušeno revico vseh zemeljskih zaslužnih nadlog.
Miha Nikdamirini.

DOLENJI LOGATEC.

Volivna borba tudi pri nas ni najmanjša. Nasprotniki usiljujejo našemu ljudstvu umazano časopisje, posebno šusteršičev dnevnik in tednik zelo razmetavajo po Logatecu. Tudi žerjavova »Domovina« prihaja redno vsak teden na naročnike, čeravno jo večina naša pošilja nazaj. Smilita se pa nam najbolj uboga poštarja, ko morata prevlačevati ta papir, ki vse drži, kar se namja naloži. — V nedeljo so se vršili trije ali štirje nasprotni shodi. Vsi so udrihali le po duhovnikih in po naši stranki. Blatili so cerkev na vse mogoče načine. Demokratije dobe prvenstvo zato; posebno poštrenovalen je bil njih pristav Smoletov Slavko. Njemu na znanje samo to, da pred cerkvenimi vrati ne stoji noben orožnik, da bi izbiral liberalce in klerikale ter liberalce ne puščal v cerkev. Seveda, pregovor pravi: Bog nobeneza za lase v nebena ne vleče. Tudi njega ne bo. — Čim več hujkanja, tem slabše bo za vas, nasprotniki! Zato bomo vsi vrgli kroglice dne 18. marca v prvo skrinjico.

DOLENA PRI TRZICU.

Ta smo imeli preteklo nedeljo shod za volitve pri Dvžanu (Ukeu) v Dolini. Na shodu sta govorila g. kaplan Vavpetič in g. učitelj Vider. Čeprav je Dolina neznamenit del male občine Lom, vendar je prišlo okrog 60 volilcev na shod. Isti dan popoldne so hoteli imeti štirje socialisti shod za Dolino v gostilni pri »Simuncu« A imeli so le par poslušalcev, tako da so se vsi štirje socialistični agitatorji potrti vrnili v Trzic, od koder so prišli, in tam poročali o svojih uspehih! Socialistom kličemo vsi zavedni Dolinci: Z Bogom!

RAČNA-KOPANJ.

Dne 11. marca se je vršil ob 11. dopoldne na Kopanju dobro obiskan shod SLS. Poročal je dr. Ivan Stanovnik o delu poslancev SLS v Belgradu in o pogubni politiki samostojnih hlapeev. Vsi zborovalci so z odobravanjem poslušali 1 uro dolg govor in se izjavili za SLS. Tudi pri nas so se ljudje čisto spremenili. Samostojna stranka nima več podpore v naši občini. Puelju svetujemo, naj v prihodnje ne gre več v Belgrad, temveč naj raje izvršuje svoje mesarske obrt. Dne 18. marca vsi v boj za avtonomijo Slovenije — smrt pa belgrajskim centralistom! Živela SLS!

IZ STRUG PRI DOBREPOLJAH.

Volitve se bližajo, zato se tudi pri nas gibljemo, da ne bomo zadnji. Tudi peščica nasprotnikov se je nekaj oživila kakor mravlje na pripekajočem soncu; pa saj to jim je prirojeno. Prej vsi bolehní, ko pa pride čas volitev, nenadoma oživijo. Pa bodo zopet legli v bolniško posteljo po volitvah bolj kot kdor poprej. Za to bomo poskrbeli mi na dan

18. marca. — Bog živi! — Dne 7. t. m. je po daljši bolezni umrl Jožef Rus («Tagurja oče») iz Četeza. Bil je mož poštenjak, mnogoletni naročnik »Domoljuba« in zvest pristaš SLS. Počivaj v miru, blagi oče!

IZ SENTJANZA NA DOLENJSKEM.

Iz vseh krajev naše Slovenije prinaša Domoljub pročila o volivnih shodih in volivnem gibanju. Splošno vsepovsod se ljudstvo pritožuje nad neznosnimi razmerami, nad samostojno-liberalno vlado, ki je s svojimi »veleumnimi« ukrepi in odloki to zakrivila. Čudno pa je, da je bilo v Sentjanžu, ki je bil ob vsakih volitvah liki sršenovo gnezdo, dosedaj čisto mirno. Seveda misliti pa ni, da se v našem Sentjanžu cedita med in mleko in da rastejo po golem drevju sadovi tistih obljub, s katerimi so nas pitali oni, ki so brezvestno zapeljevali našega kmeta, da naj voli Samostojne, da je edino SKS rešiteljica naroda. O, kaj še! Ravno istih »dobrot« smo deležni tudi Sentjanci, ravno ista mora nas tlačiti, davčni vijak nas istotako pritiska. Ako bi bili tepeni samo oni, ki so pri zadnjih volitvah povzdigovali SKS v deveta nebesa, bi bilo dobro, ali tepeni smo tudi drugi, tudi mi smo dobivali dan za dnem iste batine, ki so nas bolj bolele, ker jih nismo zaslužili. — Kaže pa danes tako, da spregledujejo »slepici« in »mutasti« govore, ker so tudi oni že obfutili, da jih je bila njihova »rešiteljica« firma Pucelj-Majcen & Co. Vsi, kateri veste in čutite na lastni koži, kako hudo je biti prodan na milost in nemilost liberalnim mogotcem in raznim mesarjem, ker vsi oni, ki ste bili zapeljani po bliščečih obljubah, pomnite dobro kaj je vaša dolžnost 18. marca: Vrzite svoje kroglice v prvo skrinjico, skrinjico SLS. Kdor je pa še danes toliko omejen in neveden, da bo še volil firmo mesarjev, temu pa ne vemo drugega zdravila, kakor da ga takoj po volitvah pošljemo ekspresno v Belgrad, da mu na vrh vseh dobrot naložijo še vsak dan 25 batin — potem bo sigurno sit centralizma.

Kličem vam sovollci: Živela avtonomija in dolli s centralizmom!

VELIKA DOLINA.

Ker smo prav ob hrvaški meji, bi kdo mislil, da smo pri nas sami Radičevci. Pa nismo! Spoznali smo njegovo zapeljivo politiko, ki obstoji v tem, da mora vsak njegov pristaš kričati: Živio Radič in da se zbiražo lahkomišljeno na shode, kamor prihajajo s velikanskimi trobojnici in na konjih. Torej sama parada! Kdo bo od te parade imel dobiček? — Nihče drugi kot centralistični Belgrad. Resnega dela in moštih besedi hočemo mi, ne pa Radičevega zapeljavanja in brezkončnega besedičenja! Sicer pa Radič sam nikdar ne pride na shod, ampak pridejo njegovi plačanci, ki ga enarvčujejo, da on sam ne more. Ze ve, kakaj ne! Smilijo se nam sosednje štajerske župnije kot na primer Dobova, Kapele itd., ki kar nore za Radiča. Boste že videli, kaj vam bo dal! Tako kot do sedaj. Cele vagone obljub, a drugega — nič! — Pri nas poskušajo tudi drugi, n. pr. Rajar se je že dvakrat pripravljal na Bregano. Zadnji terek je imel cele 4 (beri in reči: štiri) poslušalce. Pa še s temi se je moral zelo tiho pomeniti, ker so se pri nasprotnih dveh mizah zbrali Orjunci, ki imajo svoj sedež v sekvestri mokrške graščine. Tam sta tudi dva Srba (Rajčević in Ristić), menda s tem namenom, da se hitreje ujedini, ali po domače: posrbimo tudi mi. Pa se ne bomo! — Kandidat Polović, dimnikar iz Kostanjevice, je tudi prišel na Bregano in Jesenice. Ta ima pa zelo veliko denarja. Kar od miz teče, tako daje za »mekrote«. Kje je neki dobič? Ali je zadeli terno? Da, da, pri dr. Zerjavu je je zadeli! Pa pri nas ne bo dobil drugih glasov kot od Orjuncv, ki so že plačani, da bodo metali v demokratsko škatlo. — Vsi drugi pa bomo volili avtonomijo in to je pri nas prva škatla!

SV. KRIŽ PRI KOSTANJEVICI.

Kot povsod tako se vračjo tudi pri nas volivni vaški sestanki SLS po vaseh. Ljudstvo obsoja povsod samostojne izdajalce, ki so nam zadal že toliko gospodarskih ran s tem, da so nas izdali nenasištemu belgajskemu centralizmu, ki hoče nas Slovence gospodarsko in versko uničiti. Edina vas pri nas, Dol, dela izjemno. Posebno se je proslavila v sredo, dne 18. februarja t. l., česar se bo po svetokriška fara še dolgo spominjala.

5*

Napovedan je bil volivni sestanek. To samostojnim brezvercem ni bilo po volji. Napili so se s namenom, da bi shod razbili. Pa ne samo to. S puškami so se oborožili in čakali, kdaj bo prišel govornik, eden izmed duhovnikov, ki je bilo napovedano. S puškami so bili oboroženi Kodrič in oče in sin Colarič. Naj slovenska javnost tem potom izve, kakšni so samostojni, ki hočejo še vedno veljati za verne katoličane. Zaman so čakali s puškami, duhovnika ni bilo, ker je bil že prej opozorjen na ta »junaški« čin. Pa pride ura, ko boste duhovnika že radi klicali. Ali ga boste morda tudi takrat čakali z nabiti puškami, ko bo skozi vas nesel popotnico umirajočemu? Kaj pravite na to? In kaj pravite Vi volivci na to? Ali boste že odali svoj glas stranki, ki se imenuje »samostojna«? Dobro premislite, predno boste volili. — Eden, ki vam hoče dobro.

d Katol. slov. zobraževalno društvo v Rečah priredi na praznik sv. Jožefa ob 3. uri vesilico. Mešani zbor zapoje Al. Miheličev »Venec narodnih pesmi«; sledi igra s petjem: »Sanje«.

STARI TRG PRI KOČEVJU.

Dopisnik »Kmetijskega lista« od 16. febr. t. l. slavi par svojih pristašev, ki so polni vinskega duha napadeli govornika SLS. Toda naši govorniki so jim temeljito obrili njihove kosmate vesti in naš zbor se je sijajno vrtil. V »Kmetijskem listu« pišejo, da je bil g. Mihelič ob času prihoda g. Pucelja glavni agitator SKS. Zato ugotavljamo, da je bil g. Mihelič vedno pristaš SLS. Nikdar ni okleval, ampak kot značajan mož vedno stal v organiziranih vrstah stranke. Res je, da je vsa okolica — tudi gospod Mihelič — pozdravljala g. Pucelja kot ministra, ki je zagovarjal našo železnico. — Za dopisnikove grožnje se ne zmenimo. Nauke, ki jih dopisnik daje našemu gospodu župniku, naj pa prihrani zase, ker jih je veliko bolj potreben.

BLOKE.

Služajno sem dobil v roke zadnjo številko »Ljudskega tednika«, v katerem nekdo piše, kako priljubljen in visokoznan je šušteršičev kandidat Drobnič iz Nove vasi v našem okraju. Njegova priljubljenost v domači občini se bo pokazala na dan volitev. Lahko gresta on in njegov agitator, Milavec s Ravnika, vsako nedeljo k Sv. Trojici na sestanke in plačujeta za pijačo. Plačala sta samo 28. febr. 92 litrov kuhane vina; bilo je računa blizu 7000 K; ali jih ne znata nikamor drugam bolj pametno porabiti? Kolikor bo kroglic v naši občini za šušteršiča, bodo predrage, mogoče bode prišla na vsakih 10 litrov kuhane vina ena. — »Ljudski tednik« nadalje še piše, da naj se pazimo, da ne bode še kaj pobrsal po naši stranki; pazi naj se on, da ne bomo mi kaj pobrsali o Drobničevi priljubljenosti. Ako misli Drobnič, da je tako priljubljen, zakaj pa ne napravi nikakega javnega shoda, da se izkaže njegova priljubljenost; še oni prijatelji, ki so mu ostali po prevratu, ga bodo pustili na cedilu, in tako je prav!

G. Škulj je mel pri nas dne 11. februarja političen shod v stari šoli ob obilni udeležbi. Navzočih je bilo tudi precej bivših nasprotnikov, ki so pritrjevali izvajanjem govornikovim in sklenili, da volijo 18. marca SLS, ki je edina prava zastopnica kmetijskega ljudstva, ker praznih samostojnih in socialističnih obljub so že siti.

Naš »Orel« tudi dobro napreduje v vseh ozirih; nabavljal si je že nekaj telovadnega orodja in telovadne obleke si pripravi v kratkem. Kar Vas je pošteno mislečih fantov, oklenite se Orla z celim srcem in vztrajajte pogumno na začrtani poti, kateri pa še niste pri odseku, pa se pridružite nam! Priglasite se lahko vsako nedeljo pri kakem odborniku ali pri drugem članu, žal vam ne bode, če se pridružite. Poštenega veselja in zabave vam ne bode manjkalo, manjkalo pa vam tudi ne bo dobrih naukov in smernic za bodoče življenje, ki jih je vsak izmed nas nujno potreben. Vsem onim dobrim srcem, ki nam stojijo ob strani tudi v gmočnih ozirih, priručna hvala in priporočamo se vam še za v bodoče za vašo naklonjenost! — Bog živi!

V GORENJEM LOGATCU

se je vrtil preteklo nedeljo volivni shod liberalne stranke, ki je bil pa kaj pičlo obiskan, akoravno se je pripeljal z avtomobilom Dr. Kramer, kateri je poročal po stari liberalni šegi in hvalil delovanje JDS. Med drugim je tudi omenjal nesebičnost liberalne stranke in njene poštenosti. Če bi

Dr. Kramer ne prisopihal z avtomobilom, bi mu bilo mogoče farbati poslušalce, da temelji njihova stranka na poštenih podlagi. Tako pa so si ljudje mežikali: Pogled na gospoda demokrata v luksuznem avtomobilu, katerega si liberalna stranka pač lahko najame z denarjem liberalnih bank!

Gorenje Logačani! Tu ste mel priliko, videti liberalnega agitatorja v avtomobilu. Tu imate lahko splošen pregled liberalne korupcije, katere razjeda našo državo. — Enaki liberalnemu agitatorju so tudi po večini ostali liberalni kolovodje v naši občini, osobito tisti, ki so člani davčne komisije, kateri Vas spodjedajo z ogromnimi davki. Da pri tem pripomore največ simpatični krčmar Rihar, o tem so prepričani tudi sami pristaši JDS. Zato proč od surove, kapitalistične, teroristične zlahte ter vrzite dne 18. marca vsi kot eden moč kroglico v prvo skrinjico. Volitve so tajne in korumpirani zlahti ne bo znano, v katero skrinjico ste spustili kroglico. Zato: ne bojte se verižniške zlahte ter nastopite vsi za »Slovensko ljudsko stranko«, ki je edina prijateljica slovenskega naroda! —

DAVČNI VIJAK.

(Dopis z dežele.)

V Sv. Križ pri Kostanjevici na Dol. pride dne 27. dec. 1922 davčni izvrševalec g. Ivan Testen, da bi pri onih, ki še niso plačali davka za leto 1922, rubil. Oglasi se pri g. Tereziji K. Z. njim je bil tudi zapriseženi cenilec g. M. C. G. Testen vpraša T. K., če je davek plačala, nakar mu ona odgovori, da je bilo na občini sklicano, da je do

Imaš ti solčne pege, zajedavce, nabore, ogerce?

Uporabljalj Elza obrazno pomado!

Ali želiš imeti lep vrat, obraz in roko?

Uporabljalj Elza obrazno pomado!

Ali so ti roke in obraz očistljivi v zimi in vetru?

Uporabljalj Elza lilično-mlečno milo!

Ali želiš imeti kožo belo, mehko, čisto in zdravo?

Uporabljalj Elza lilično-mlečno milo!

Ali tožiš na izpadanju las, prhutli in osivelosti?

Uporabljalj Elza pomado za rast las!

Ali želiš bujne mehke in lepe lase?

Uporabljalj Elza pomado za rast las!

Ali hočeš biti in ostati lep? Ali hočeš biti povsod rad viden? Ali hočeš da te veseli tvoja slika v zrcalu? Poskusi prave Eellerjeve Elza preparate in kmalu kmalu boš rekel tudi ti kakor vsi:

To je ono pravo!

Išči v vseh poslovnica sam prave Elza preparate od lekarnarja Feller. Narotiš naravnost, tako stane s pakovanjem in poštino če denar naprej ali po povzetu.

2 velika porcelanasta lonka Elza-obrazno pomado 25 Din
4 velika kosa Elza liličnega mila 35 Din

RAZLIČNO: Lilično mleko 6 Din; brkomaž 3 Din najfinjši Hega puder Dr. Kluzerja v velikih originalnih škatljah 15 Din; najfinjši sobni prašek Hega v patent-dozah 10 Din; puder za dame v vrdicah 3 Din; sobni prašek v škatljah 3 Din, v vrdicah po 2 Din; sačet (džava) za perilo 3 Din; šampun za lase 3 Din; rumenilo za obraz 12 pisrov 12 Din; najfinjša parleme od 15 Din dalje; cvet za lase 30 Din; Elza-katranovo milo 6 Din. Za različne predmete se pakovanje in poština posebej računa.

Na te cene se računa še 5% doplatka. Naročila pisma adresirati na: Lekarnar EUGEN V. FELLER, Stubica Donja.

Elzatrg št. 18, Hrvatsko.

11. decembra čes za plačati. Dokaz za njega ni alžesar veljal. Rotli je, da bo rubil. Res odpre svinjak in spusti ven svinjo. G. T. K. ga odstrani, šet, Vi niste »futrall« svinje, zato je tudi nimate pravice rubiti. To ga je še bolj razjarilo. Pozove cenica, da bo za pričo, da ga je hotela s silo odstraniti — njega, uradno osebo. — Kaj pravi k temu pristojna davčna oblast? Komu se je delala krivica? Zakaj ne nastopi proti g. Testenu, ki je hotel predčasno in nasilno rubiti? Kaj pravite na to Vi volivci? Ali boste še oddali glasove za nenasitni belgrajski centralizem? Če hočete, da bo davčni vliak še bolj pritiskal, le volite jih — mi jih ne bomo.

SENTJANŽ NA DOLENJSKEM.

Komaj se je oddalec približala pomlad, že brenčijo »kebrice« po Sentjanžu in napovedujejo kebrovo leto. Šele marec je, pa so se vendar še sdrnili in začeli agitirati in oznanjati slabo letino, katera bo obsegala vse skrinjice razen prve.

IZ BRUSNIC.

Nisem ravna kdosa kakšen poseben politikar, toda ljubim to resnico in spoštujem vsakogar, ki odkritosrečno piše in govori. Tako se je bralo v nekem listu, če se ne motim ravno v »Kmetijskem listu«, v katerem se nekdo zelo baka, da je bil shod umirajočih samostojnih strank v Brusnicah sijajno obiskani. Toda pisec v istem členu ni ne pravi, da je bilo na tistem sijajnem shodi skoraj gotovo tri četrtine prisilnih SLS a ena četrtina nasprotna stranka. Pri tem hletem shoda sta hotela poročati dva gospoda kmeta, toda povedati nista mogla posebno veliko, ker ga ljudje niso hoteli poslušati. O kakem krepkem odgovoru od strani gospodov govornikov ni bilo čuti, pač pa so dobro in krepko zavračali odrajši moze in fantje, (ne fantiči), izmed katerih ni bil nihče najet od g. šupnika ali koga drugega, zakaj možje in fantje so sami sprevideli, brez vsakega vsiljevanja, da je SLS storila za kmeta, za delavca itd. Je veliko dobrega med Slovenci, in katera koli in hoče nam Slovincem še vedno pomagati, ako zmaga pri volitvah dne 18. t. m., zato je edino pravilno in pravi, da vsi kot en moč volimo tudi v Brusnicah SLS in da vrienmo kroglice v prve skrinjice, če hočemo, da bo za vse pravi.

Dne 17. t. m., to bo prib. sobota pred praznikom sv. Jozefa, se bo vršil pri nas običajni šivinski sejm. Upamo, da bo vrislo na naš sejm veliko kupev in živine tudi iz oddaljenih krajev, kar bo povzročilo živahno kupitje.

SENTJANŽ NA DOLENJSKEM.

Možje in fantje volili! Se par dni nas loči, ko bomo dali duška svoji volji, ter pokazali in povedali, da nečemo biti »lajpali« velelsrbskim centralizmom. Nočemo, da bi nas še nadalje izmagovali ter tepli s bičem, ki je spieten in raznovrstnih davkov, trošarin in osebnih dohodnin itd. — Zive se spominjate volivnih shodov SKS ki jih je imel in nasnanjal nebena na semlji naš rojak g. poslanec Majcen. Klic je bil silen: kmet kmet! A misel njegova je bila nasprotna: kmet mesarjal! In res mesarji so imeli samostojnost pri vladnih koristih in ti uboga pmečka para si samostojno osmela. — G. poslanec Majcen! Ves čas, ko ste bili kot poslanec v Beogradu, so niti pokazali niste na Repovčev »ganga« da bi povedali, kako ste vadijali in izdajali nas Slovence belgrajskemu centralizmu. Tiho ste spravljali poslaniško dnevnic in pridno glasovali za ugonobitel kmeta in delavca. — Zares čudno se nam zdi, da se razlagate in slepomisite s svojim samostojnim evangelijem ljudem, ki vam sploh več ne verjamejo. Še bolj čudno je pa to, da še nosite svojo »modroc« glavo na ramah, ko ste vendar še davno sastavili krmeljskim rudarjem za izplačilo diference! Delavci — rudarji! Ali veste, da g. Majcen še nosi glavo med vas in še ima vse premoženje, in še celo novo »kaso«, čeprav vam je še tudi isto sastavil? Kje so obljube?! Od obljub in lepih besedi ne more živeti ne delavec ne kmet. Spametujte se, odprite oči in ušesa in kdor dosejati ni sadosti lekusi, naj sleče še hlače... batine ne izostanejo. — Kot en moč stopimo na volišče, ter glasujemo za edino pravo avtonomistično stranko, ki ima skrinjico na prvem mestu, to je SLS, katero varuh bo na volišču Tone Grom.

SKOPJA LOKA — STARA LOKA.

Čas beži, prinaša in odnaša smeh in solze, življenje in smrt, za sabo pusti le spominke zgodovinske poevstnice. Tovarishi! Možel Fantel! Čas prinaša tudi nam dela zgodovinske važnosti, da pokažemo

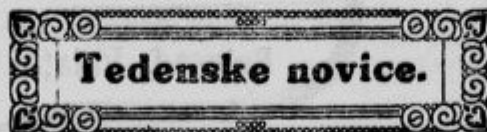
svetu in svojemu narodu, ali smo bili ravne mi dovolj močni, da sačnemo živeti kot ljudje ne kot hlapei na svoji semlji. Tovarishi! Mi še dokončan naš boj za obstanek Slovincem, še smo hlapei in sedaj v lastni državi Jugoslaviji. Kje je varok? Kdo je kriv? Sami in nihče drugi. Da bi delali vsi tako vneto za svoj narod kot nekateri razdirajo, hoteli uničiti vero, kulturo, družabni red, kako lahko bi se imenovala Jugoslavija, država srečnih držav, ki v miru in ljubezni živi s bratom Srbom in Hrvaatom za procvit celoti kot posameznim krajem. Pa tega ni. Pregledsko se izvaja osebna korist raznih strank in pri tem slovensko ljudstvo peša v gnetnem in moralnem oziru. Tovarishi! Dovolj imamo dokazov, kam nas privede to neumevanje občne koristi, Slovenija gre v pogin v doglednem času, ako ne stopimo vsi na plan kot en moč in zakličemo: Proč s centralizmom, proč s koritarji, ki ste grobokopi slovenskega naroda! Pokažimo našim prednikom svojo ljubav in hvalečnost s tem, da 18. marca glasujemo za vero in svobodo Slovenije, za katero so se še oni pred nami berili. SLS nosi neomajen program za našo svobodo, naš napredek. Ako se cepi naš narod v druge stranke, žal tudi SLS ne more delati čudeža, ako ima slovenska semlja tudi — Judeže. Tovarishi vsi v boj za SLS in zmaga bo naša!

IZ RIBNIŠKE PARE.

Dragi Domoljub! Tako malokrat aam prinašam novice iz dežele ilic in druge suhe ruabe. Zatorej bi prosil gospoda urednika, da daje tudi nam Ribničanom nekoliko prostorika, da popišemo nekoliko e naši ribniški rajči. Dragi Ribničanje! Blizajo se volitve. Bliza se dan, nobeden ne bo di saspal! Bliza se 18. marec, in komu bomo zaupali, kam bomo spustili kroglice. Veste kam? V prvo skrinjico; ta je za vse tako reveže, kot so na primer: kmetje, delavci in obrtniki. Komu bomo zaupali glasove: ali Špulju, Brodarju, SLS ali Puelju, Zerjavu, Šusteršiču in drugim takim lastnim profiterjem? Ne, nikakor ne tem, ampakor ne maramo centralistov in centralizma! Pa sakaj ne? Zato, ker mi zahtevamo avtonomijo! Dragi tovariši rešetarji! Ali veste, koliko imamo mi truda in potov na vseh vseh oblastvih, posebno na državnih mejah, da spravimo naše blago v inozemstvo. Kaj ne, to je težaval Pa še hušje bo, ako popolnoma zmaga centralizem! In še hušje bi bilo, ako bi mi ne imeli tako dobrega poslanca Škulja. Da, resna bešeda: dober človek so to, mora pripoznati vsak trezno misleč človek. Kaj ne, koliko nam je še pomagal gospod poslanec Škulj v vojnem času. Koliko nam je pomagal pri podporah, koliko pri življenju nam Ribničanom, posebno pa Loškemu potoku, in splošno celemu kočevskemu okraju. Posebno se je beril za našo domačo obrt pri trgovinskem ministru. Zatorej mu bodimo hvalečni! O Puelja pa še omenim ne, ker vsi vemo, da nam ni nič pomagal. In sploh v naši dolini nimaamo nič s stranko S(lovenskega) K(meta) S(mrti). Se enkrat vam kličem: volite SLS, mečite kroglice v prvo skrinjico! Volite Škulja, Brodarja, Korošca! Zaupajmo njim, ker oni so zaupanja vredni in so nam še toliko pomagali ali pa preprečili še hušje, in nam bodo še pomagali. 18. marec naj odloča, naj pokaže, da Ribničani nimamo druge stranke kot je SLS. — Rešetar.

MEKINJE.

Kak izobrazovalno društvo sgradi na sv. Jozefa dan en pol štirih propehne zgodovinske igre v peti. dejanjih: »Rešenike«, posneto po svetovno znani povesti »Ben Hur«. Kder pride k igri, bo imel občan priliko slišati naša dva nova bronasta svotova, ki ju dobimo v tekočem tednu iz Ljubljane. — Pred kratkim je bil popravljen naš božji grob, ki je znamenit po svoji lepoti in starosti; narejen je bil leta 1761.

Tedenske novice.

Cenjenim naročnikom. Tem potom zadnjič opominjamo zaupnike, ki še niso obnovili naročnine za tekoče leto. Vsak, kogar se tiče, naj nemudoma pošlje celoletno ali vsaj polletno naročnino, ker sicer prihodnje številke »Domoljuba« ne prejme več. Položnice smo doposlali vsem, ki so jih zahtevali vnovič in se torej nihče ne

more izgovarjati, da ni imel prilike za pošiljatev naročnine. Komur je torej na tem, da ga ne zapusti njegov dolgoletni tovariš, naj nemudoma stori svojo dolžnost.

d Naš listek »Pod krivo jelko«, ki smo ga v tej številki radi volitev morali odložiti, prihodnji teden nadaljujemo. Zato pozivamo vse tiste, ki »Domoljuba« še niso plačali, naj tako store svojo dolžnost, da bodo mogli z zanimivim čitanjem listka nadaljevati.

d Izjava. Podpisani Miha Štefančič, posestnik na Vrhu št. 8, Fara pri Kočevju izjavljam, da me SKS ni vprašala, ali prevzamem mesto predstavnika pri volilni skrinjici SKS na volišču pri Fari. To so storili brez mojega vedenja. Proti temu protestiram ter izjavljam, da nisem pristaš SKS, ampak somišljenik SLS. — Mihael Štefančič.

d Čisto po liberalno. Grdo napada dr. Šusteršičev »Ljudski dnevnik« škofa in slovenske duhovnike. S tem je dr. Šusteršič izgubil zadnjo iskrico spoštovanja med vernimi Slovenci.

Čika Pašić se je ustrašil. Preteklo nedeljo bi moral v Ljubljano priti sam g. Pašić pogledat, kako gre njegova velelsrbska setev v Sloveniji v klasje. Zakaj mož je na vse strani veliko sejati. Pa ni prišel. Zakaj njegovi valpeti v Ljubljani so mu povedali, da njegovo seme niti vzkalilo ni. Zastonj je dr. Šusteršič zasipal Slovenijo z Ljudskimi dnevniki in tednikom, zastonj so oznanjale Jutranje novosti velelsrbske dobrote po mestu in deželi — velelsrbstvo je Slovincem to, kar križ hudiču. Zato ni vzkalilo, in kar je vzkalilo, bo vzela slana 18. marca. In čika Pašić se je na to poročilo ugriznil v brado ter bridko zamomljal: Ovaj, ovaj... ovaj dr. Korošec...!

d Radikalna korupcija. Dne 3. februarja t. l. je bil imenovan znani velelsrbski radikalec in časnikar Stjepan Kobasica za poverjenika za socialno smrt v Sarajevu. Komaj je minulo 27 dni njegovega poverjenikovanja, je bil že upokojen z letno plačo 80 tisoč 580 kron, ker je bil samo zato imenovan, da je bil upokojen. To je zopet ena izmed najnovejših radikalnih korupcij! — Ljudstvo, ti pa molči in plačaj davke!

d Vesel shod je imel pri Sv. Trojici g. Drobnič, kandidat Narodne ljudske stranke (Šusteršičeve). S svojim spremljevalcem A. Turkom iz Ravnika sta dala 6700 K za vino, ker menda nista vedela kaj povedati ne Drobnič ne spremljevalec. Navdušenje se je poglelo šele drugi dan; Trojičanje si pa mislimo: Bedak, kdor v teh žalostnih časih zastonj ne pije — volili bomo itak, kogar bomo sami hoteli.

— Kako je predsednik Pirc delal v Kmetijski družbi kupčije. Vsak obiskovalec Kmetijske družbe se začudi, ko vidi v posvetovalnici Kmetijske družbe veliko zalogo emajlirane posode. Zakaj je Pirc kupil to posodo, četudi so mu odsvetovali družbeni uradniki? Kupna pogodba za to posodo in še nekaj železnine znaša 1.300.655.65 Mark. Kupčija je sklenjena na podlagi pribitka 2800 odstotkov na prevozne cene. Od tega se je kot provizija za Pirc rezerviralo 200 odstotkov. Gospod Pirc si je torej izgovoril pri tej kupčiji okrog 7 odstotkov provizije. Vpogled v tobeni akt med družbo, ki le to posodo pro-

dala in Kmet. družbo bo pa tudi pokazal, kako je Pirc poslovna pisma skrival pred uradniki in delal tajno, kakor pravi sam v pismu z dne 22. XI. 1922 in to zato, ker so uradniki trdili, da bodo iz kupčije nastale neprilike za družbo. Kot kompenzacija za nedobavljeno posodo je hotel on prevzeti galico, ki se pa naj bi poslala na družbo. Mimogrede povedano je od Pirc kupljena roba zelo slaba in kaže, da bo družba imela pri njej občutno izgubo.

d »Sijajnik« shodi samostojnežev. V vsaki številki »Kmetijskega lista« beremo o sijajnih, izredno velikih, velikanskih in velikih shodih SKS. Posebno velja to za novo-meško okolico, kjer se trudi v potu svojega obraza in brusi pote zobotehnik Ogrič. — Di si bomo že enkrat na jasnem glede teh shodov, pribijemo, da je bilo na »velikem« Ogričevem shodu v Toplicah okrog 15 ljudi, na Uršnih selih 6, piši in beri še 8 oseb, na »sijajnem« shodu v Brusnicah pa Kline sploh govoriti ni mogel, ker mu naši niso pustili. Da je pisec teh poročil Ogrič sam, o tem ni dvoma. Shod SLS na Gor. Kamencah se je pretvoril po poročilu Ogriča v manifestacijo samostojnežev. Znano je pa, da samostojnih na tem shodu sploh ni bilo in da je gospodar, v katerega hiši je bil shod, Ogriča malone vrgel iz hiše, ko je hotel vezati samostojne otrobe. In to je bila »manifestacija« kmetijske misli.

d Ponesrečen shod. Dne 4. t. m. je bil na Jančev v šoli shod Slovenske ljudske stranke na katerem je govoril župan Gale. Ko je bil shod končan, se je raznesel glas: sedaj imajo pa pri Vavšu — so sednja hiša, tik šole — nasprotniki shod. Vsi naši so šli notri, kjer je bilo res nekaj komunistov iz Lazov in Kresnic. Eden se vstopil za mizo in začel govoriti. Komaj je pa par besedi izgovoril, je začel napadati SLS. Pri tem je pa kar zagromelo: »Dol z njim, ven z njim! Nič več mu niso pustili govoriti. In še kaj hujšega bi se mu bilo pripetilo, ko bi ne bilo župana zraven, ki je pomiril ljudi. Komaj četrt ure in shod je bil končan. Komunisti so ostali še v hiši in ko so ljudje odšli v cerkev, so jo odkurili proti domu.

d Zahvala poslanec Sušniku. Podpisani se najiskrenejše zahvaljujem poslancu Sušniku za njegovo neumorno prizadevanje, da bi se čimprej ugodno rešila prošnja za oproščenje od vojaške službe, ko se nahajam v najtežjem položaju: imam posestvo, ženo težko bolno, 69 starega očeta in mater, drugega pa nikogar pri hiši, danes pa moram odriniti k vojakom. — Josip Dragan, posestnik, Toplice pri Šmarjeti, Dolenjske.

d Sijajen napredek orlovstva je pokazal II. telovadni teden, ki ga je priredila Jugoslovanska orlovska zveza od 4.—11. marca t. l. v Ljubljani. Telovadni teden je obstojal iz treh akademij (naraščajske, orliške in orlovske) ter pet telovadnih večerov. Izbrani telovadci in telovadkinje so pokazali ob teh akademijah in večerih (ki so bili vsi natlačeno zasedeni od občinstva) tolik napredek v telovadbi, v okusnem in elegantnem izvajanju posameznih zelo težkih in drznih točk, da so celo nasprotniki strli; kar so izvajali naši vrli Orli v nedeljo v Unionu na bradlji in drugo, to je gledalcom kar v grozo prehalo.

In pri vsem tem taka lahkota, eleganca in spretnost! Pri orlovski akademiji v nabito polni Unionovi dvorani so bili navzoči tudi pokrajinski namestnik Iv. Hribar, knezoško A. B. Jeglič, škof Karlin, poveljnik dravske divizije in mnogo drugih višjih častnikov, rektor vseučilišča, dekan posameznih fakultet, dr. A. Korošec, češko-slovaški in avstrijski konzul in drugi odličnjaki.

Orlom iskreno čestitamo na sijajnem uspehu II. telovadnega tedna ter jim ključemo: Srčno naprej po začrtani poti!

dRadikalna meča grdo pometa. Komaj sta bila imenovana velika župana za ljubljansko in mariborsko oblast, že ni se jima ogrel velikožupanski stolec, še so velesrbski politiki v Belgradu izvohali, da nimata dovolj radikalnega duha — zakaj za državno službo je danes edino pogoji: radikalni duh mora izhlapevati iz tebe, potem si sposoben za velikega župana, četudi si cestni pometač. In dr. Baltić pa dr. Ploj nista radikala, temveč demokrata. In oba morata iti v pokoj, — Mi vemo, da gospode demokrate sedaj tepe tista palica, ki so si ji sami urezali, toda brez dvoma je to znamenje najsmrdljivejše korupcije, ki je doma samo na Balkanu.

d Ogenj. V nedeljo, dne 4. t. m. je posestniku Ivanu Košiša v Ilovku pri Predosljah pogorelo gospodarsko poslopje, v katerem je bilo shranjenih veliko lanskih pridelkov, poljsko orodje in drva. Škoda znaša okrog 100.000 Din. Gotovo je, da je bilo namenoma zažgano. Storilec še ni znan. — Podpisani se iskreno zahvaljuje požarnim brambam s Kokrice, iz Predoselj, iz Kranja, iz Stražiša in Nakla, ki so ob priliki požara

dne 4. t. m. prihiteli na lice mesta, ter s požrtvovalnim delom, pri čemer se je posebno odlikovala kranjska požarna bramba, zabranile, da se ni požar razširil še na druga poslopja in celo na ostalo vas. Istotako izrekam pristrčno zahvalo sovaščanom in sožupljanom, ki so takoj prihiteli k požaru ter vneto pomagali, da se je požar omejil in pogasil. — Ivan Košiša, posestnik v Ilovku pri Kranju.

d Obrtnikom! Izšla je 3. številka mesečnika »Jugoslovanski Obrtnik«, glasilo Jugoslovanske obrtniške zveze, organizacije obrtnikov, pristašev SLS. Vsebina je jako zanimiva. Poleg volivnega oklica, kjer se pozivajo obrtniki, da volijo edino resno slovensko stranko SLS, je odgovor na zborovanje mariborskih pridobitnih krogov, ki so ga priredili štajerski JDS-arski krogi kot volivni shod. Obrtnik z murskega polja obravnava v Pajkovih mrežah nesprotno politične stranke, nato pa sledi krasen referat g. dr. Gosarja »Obrtnik in politika«, kjer dokazuje, da obrtnik mora politično sodelovati in da je edina njegova rešitev v stranki, kjer ni razrednega boja, namreč SLS. Objavljeno je tudi poročilo o zadnji seji Trgsko-obrtni zbornice, priznan finančni strokovnjak pa daje nasvete o »Prizivih proti odmeri občne pridobnine«. Sledi Društveni vestnik, ki izkazuje kretanje organizacije ter Raznoterosti. List izhaja enkrat na mesec ter prinaša aktualne članke, tihoče se slovenskega obrtnika, tekoče davčne zadeve, cene izdelkov itd. Naroča se pri Upravištvu v Ljubljani, Pražakova ulica 8 ter stane za celo leto 12 Din. — Obrtniki, naročite se na vaše stanovsko glasilo in ga zahtevajte na cesti!

Ubog invalid prosi vse, ki morejo kaj utrpjeti, bodisi v obleki ali denarju, da dopolnijo svoj dar na naslov: Anton Sterle, invalidni dom, Celje.

d Čevlje kupujte samo z znamko »Peko« ker so ti priznani najboljši in najcenejši. Glavna zaloga Ljubljana, Preg 20 na drobno tudi Aleksandrova cesta 1.

Bremen - New York

Direktna zveza s krasnimi ameriškimi vladnimi parniki. Neprekosni po udobnosti, čistoči in po izborni oskrbi. Nagle in varne ladje!

„George Washington“

„America“

„President Roosevelt“

„President Harding“

Zahtevajte podrobna pojasnila in brodar. list. 146.

UNITED STATES LINES

Generalno zastopstvo za Jugoslavijo:

Belgrad, Palata Beogradske Zadrage.

ZOBOZDRAVNIK - SPECIALIST

M. U. DR. IVAN OBLAK

Ljubljana, Stari trg št. 34

(nasproti šentjakobske deklirke šole) ORDINIRA od 8.—12. dopoldne in od 2.—5. popoldne.

Sedem koz in dve ovci z mladimi
radi selitve. Peter Alešovec, Sv. Jurij pri Kranju.

Sprejemem dekilco 14 do 16 let staro, revnih starišev, malemu otroku in kot pomoč v kuhinji. Ponudba na št. marec, poštnošteča, šmarino pri Ljubljani.

Vrtnarski učenec

DOBI MESTO z oskrbo v hiši pri Pavlu ŠIMENC, pokopališki vrtnar, Sv. Križ—Ljubljana. 1167

Prešano

sladko seno

Iz Slavonije dobavi sproti KMETIJSKA DRUŽBA za Slovenijo v Ljubljani in zopet sprejema naročitve za vsako množino, iz ljubljanske zaloge tudi izpod vagona, po 2.25 Din kilogram. — V celih vagonih franko na vsako postajo.

ANTON KUNSTEK

LJUBLJANA :: Kopitarjeva ulica 4, priporoča svojo veliko zalogo

usnja in čevljar- skih potrebščin

na drobno in debelo.

Trdka F. Fajdiga sin

priporoča vsakovrstne lepe omare (kostne) z ladelci in tudi visoke iz trdega in mehkega lesa, postelje, omare, stole, modrece; sploh vse pohištvene dele dobis edino le

v Ljubljani, na Sv. Petra cesti 17.

Kr. Holandski Lloyd.

Redni brzi poštni parniki iz Amsterdama in Cherbourga v

Južno Ameriko

Rio de Janeiro, Santos, Montevideo in Buenos Aires.

Vsa potrebna navodila daje Kr. Holandski Lloyd. Glavni zastopnik za JUGOSLAVIJO JUGOSLAVENSKA BANKA - ZAGREB

B-cesta 33. — Telefon: 24-65.

Brzojavni naslov: „Realloyd“ Zagreb.

Glavno zastopstvo za Slovenijo:

Ljubljana, Kolodvorska ul. 20.

PREKLIC.

Podpisani Tomaž Hribnik iz Pungerta pri Škofji Loki preklicujem vse, kar sem govoril zoper Jožeta Platiša in njegovo ženo.

TOMAŽ HRIBNIK.

Preklic.

Podpisani preklicujem, da ni res, kar sem govoril o Janezu Drešar, sedaj stanujoč na Podreči šte. 42.

ANTON BOZNAR.

Naprodaj je TURBINA

22½ konjskih sil, 360 litrov vode na sekundo, kompletna. Cena po dogovoru pri ogledu na licu mesta v SAMOSTANU V STICNI.

Kupim DVE KOZI

dobri mlekarici, sanske pasme. — Ponudbe na: JOS. PELJHAN, Dobrova 71 pri Ljubljani.

Kolarskega vajenca krepkega, pridnega in poštenega, sprejemem takoj v svo oskrbo. — JANEZ ŽABJEK, kolar, Zgor. Hrušica pri Ljubljani.

Mizarskega vajenca

sprejemem. — FR. GREML, Zg. Šiška šte. 90.

Prepričajte se! Videli boste, da bode vsakokrat veseli, ko oblečete pri meni izdelano obleko. Izdelujem po najnovejših krojih, postrežba hitra! Za delo vsakomur jamčim. Blago se dobi pri meni in sprejemem delo tudi, če cenj. odjemalci kupijo blago sami. Ljubljancem prosim, naj mi pošljejo naslov, da pridem do njih. — Se priporočam ANTON KOSTA, krojaški mojster, HOMEK pri Kamniku (Društveni dom). 1320

Malo posestvo naprodaj

na prav lepem kraju. Več pove FRANC KONČAR v Javorju nad Šmartnim pri Litiji. 1361

Vrvarsko blago

LASTNEGA izdelka, imam vedno v zalogi iz najtrpežnejše konoplje. — Vzamem v delo vsako množino prediva. Postrežba točna in solidna. — VRVARNA A. ŠINKOVEC ST., KRANJ.

Pridite in prepričajte se!

OBLEKE, PERILO, vse vrste MANUFAKTURNEGA BLAGA kupite

NAJBOLJE in NAJCENEJE

v znani trgovini

F. ČEŠNOVAR, Ljubljana
Starl trg šte. 16.

IZBORNO BLAGO! — NIZKE CENE!

ZAMUDITI

tudi Vi ne smete ampak poudariti takoj in ogledajte si velikansko zalogo suknja, volne, ocfira, platna, hlače, robce, modrovine ter sploh vso manufakturno robo v veletrgovini B. STERMECKI, OELJE, katera prodaja radi velikanskega nakupa direktno iz prvih svetovnih tovarn po šodovito nizkih cenah.

NAHVAJTE OČNIK.

DR. IVAN DROBNIČ

specialist za notranje in pljučne bolezni

se je NASELIL v LJUBLJANI, v CEGNARJEVI ulici šte. 4 (nasproti deželne bolnice) in ORDINIRA od 9. do 11. dop. in od 2. do 4. popoldne.

150 kron na dan

lahko vsak zasluži doma v svojem kraju s prodajanjem nekega izdelka. Kdor hoče zaslužiti, naj mi pošlje svoj naslov in znamko za odgovor.

Josip Batič, Litija 75.

Ne pozabite

ko pridete v Ljubljano, OBISKATI manufakturno trgovino

Ivan Strojanshek pri »ZVONU«

na sadnem trgu, zraven škofove palače — katera se Vam zaradi res nizkih cen in dobrega blaga za moške in ženske obleke — najtopleje priporoča.

miši-podgane

stenice-ščurki in vsa gola-

zen mora poginiti ako porablja

moja najboljša preizkuš. in splošno hvaljena sredstva kot: proti poljak, in hišnim mišim 28 K, za podgane 28 K, za ščurke, 30 K, za stenice 28 K, uničev. moljev 10 in 20 K, proti mrčes. 10 in 20 K, mazilo proti ušem pri ljudeh in pri živini 10 K, za uši v obleki in perilu 10 in 20 K, tinkt. proti mrčesuna sadju in na zelenj. 10 in 20 K, proti mravljam 10 in 20 K. Preprod. popust. Pošilja po povzetju Zavod za ekspe M. JUNKER, Petrinjska ul. 3, ZAGREB 1.

BERITE NAJPRVO

predno kupite uro, ilustrirani katalog tvrdke H. SUTTNER (Imetnik Henri Maire) v Ljubljani št. 1. — Ta Vas obvaruje škoda in jeze, katero povzročajo slabe, bazarske ure, in Vam kaže, kako se zamore dobro in zvraven ceno kupiti. Ta katalog Vam svetuje resnično dobre ure, specialne znamke „IKO“ in lastne tvornice v Švici, kakor tudi druge dobre žepne ure, zašestne ure, svetilne in stenske ure, verižice, prstane, zašestnice, uhane, namizno orodje, krsna in birmanska darila in vso drugo zlatnino in srebrnino. Pa tudi porabne predmete, kakor n. pr. škarje, nože, britve, lasestrižne in brivske stroje, stekloreze, doze za tobak, avalčice in smodke, nažigalce in denarnice kupite dobro in ceno pri tvrdki: H. SUTTNER (Imetnik Henri Maire) v Ljubljani št. 1.

Cement, gips, apno

romancement, strešno lepenco, karbolinej, drvoement, watproof gips-plošče, umetno gnojilo eternit (Hatschek) itd.

NUDI PO NAJNIZJI CENI

Kosta Novakovič in drug
LJUBLJANA, Miklošičeva cesta šte. 13.

Poroč. prstani
Double verižice
Senske ure
Budilke
Zehne ure
Uhani

Najstarejša trgovina ur, zlatnine in
srebra **F. ČUDEN**
LJUBLJANA 22, Prešernova 1

Kamnoseškega UČENCA

SPREJME TAKOJ KAROL NOVAK, kamnoseški
mojster, št. Vid pri Ljubljani. 1203

KUPUJEM vsako množino

orehovega lesa

v popolnoma zdravih, ne zimastih, ravnih, malo
grčavih krljev, od 30 cm debeline na tankem koncu
in od 2 m dolžine naprej. Plačam najvišje cene. -
Cenjene ponudbe na: P. HIGERSPERGER, lesna
trgovina, CELJE. 1018

CUNARD LINE

Najhitrejši parniki sveta. Direktna potni-
ška in tovarna vožnja od

Hamburga in Cherbourga za Ameriko in Kanado
4 dni in 5 1/2 dneva, lastne kabine za
potnike III. razr. Potnike odvedo izkušeni
uradniki od luke ukrepanja ter jim nato
dragovolje nudijo vsako pomoč. Pojasnila
daje: **Cunard Line**

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo:
Jugoslavenska banka d. d.
Zagreb.

Glavno zastopstvo za Slovenijo:
Ljubljana, Kolodvorska ul. 26.

Semena vrtnice in sad. drevje

se dobe pri »Vrta Džamonja in drugovi družba z
o. z., Maribor, Čopova ulica. - Zahtevajte cenik!

hrast, črešnja, javor, oreh, lipa v plohih;
smreka, borovec in mecesen v deskah,
vsako, tudi malo množino, **KUPIM.**
Ponudi naj se na naslov: J. ČERNE, Ljub-
ljana, zaloga pohištva, Dunajska cesta 28.

Vsakovrstni VOZovi

združenih obrtnikov

stalno v zalogi pri
MARTIN MALI,

sedlarju in ličarju avtomobilov v Domžalah.

Vsako prvo in tretjo sredo v mesecu v
Ljubljani na Ambroževem trgu (Št. Peterski
most.) Sprejemajo se popravila in v zameno.

LIPOVO CVETJE

IN DRUGA ZDRAVILNA ZELIŠČA
kupi po najnižjih cenah drogerija A. KANC,
Ljubljana, Židovska ul. 1. - Zahtevajte cenik!

Cie. Gle. Transatlantique Francoska linija

Halkrojska in najudobnejša vožnja v Ameriko.

Havre-Newyork samo 6 dni.

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo:

Slovenska banka d. d. v Zagrebu.

Vozne listke in tozadevna pojasnila daje:

IVAN KRAKER,

zastopnik v Ljubljani, Kolodvorska ulica 41.

Popolnoma varno naložite svoj denar o

VZAJEMNI POSOJILNICE V LJUBLJANI

F. Z. Z. O. Z.

sedaj poleg nunske cerkve, poleti 1. 1923 v svoji lastni palači ob
Miklošičevi cesti poleg hotela »Union«.

Hranilne vloge se obrestu- **6%** brez odbitka rentnega in in-
jejo po **6%** validskega davka.

Vloge v tekočem računu se obrestujejo po **5 1/2 %**.

Hranilne vloge vezane na dobo pol leta po **6 1/2 %**.

Večji vezani zneski se obrestujejo po dogovoru.

Tvrdba

F. in I. Goričar

pri Ivanki

Ljubljana Sv. Petra cesta 29

priporoča veliko izbiro blaga za spomladanske in letne obleke in sicer raznovrstnega
sukna in kengarna za moške ter različnega ševila pol in čistovoljenega v vseh barvah
za ženske obleke, hister, žamet, hlače, kotenino belo in temno, platno za rjuhe, cvilih,
vsakovrstne odeje; svilenе šerpe in robce v bogati izbiri. Moške srajce bele in v modnih
barvah, otroške obleke za dečke in deklice, predpasnike, bluze, krila in razne druge
nerejene obleke, kravate, ovratnike, nogavice i. t. d.

Prepričajte se, da kupite tu znatno ceneje kot povsod drugod.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Telefon št. 57.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Telefon št. 57.

v lastni palači (vis à vis hotela »Union«).

Kapital in rezerve skupno nad K 60,000.000

Podružnice: **Djakovo, Maribor, Sarajevo, Sombor, Split, Šibenik, Ekspozitura: Bled.** Interesna skupnost s **Sveopćo**
Zanatlijsko banko d. d. v Zagrebu in njeno podružnico v **Karlovcu** ter z **Gospodarsko banko d. d. v Novem Sadu.**

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, kupuje in prodaja tuje valute in devize,
sprejema vloge v tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne in borzne transakcije pod
najugodnejšimi pogoji. Pooblaščen prodajalec srečk Državne razredne loterije.